

Italija Laidojo Tukstančius Žuvusiųjų

Žemės Drebėjimą Sekė Smarkus Uraganas

Pranašauja eilę naujų sukrėtimų

3,760 užmuštų; 4,264 sužeistų; 1,000,000 be pastogės.

BENEVENTO, Italija, liepos 24. — Centralinės Italijos pietinė dalis šiandien klakso po griuvėsiais ir dulkėmis. Kaimai ir miesteliai penkių derlingiausių provincijų atrodo vien tik laužų ir akmenų kruvos. Tuose griuvėsiuose guli palaidoti, kaip jau oficialiai patvirtinama, apie 3,760 žmonių. Jau virš 1000 lavonų iškasta, bet darbas dar tik prasidėjo. Kiek sužeistų taip pat dar nėra jokios galimybės nustatyti. Kol kas žinoma sužeistų skaičius 4,264. Villanova-Albanese su 3000 gyventojų beveik visiškai pranyko. Rekordus surinkti dar trukdo tai, kad namams sugriuvus, dingo visoki surasai ir užmuštuosius pažinti nėra jokios galimybės. Kariuomenės kuopos, kurios atskubėjo į nelaimės vietą, ištisais šimtais nešė tuvų gabenama nelaimės aukas į laidojimo vietas ir kasa žemėn, tuotarp nauji šimtai suplotų žmonių likučių jau laukia eilės sukrauti.

Reginys nepakeliamas, kaip ilgiausios eilės laidotojų traukia viena po kitos kapinių link, kitos eilės grįžta tuščiais nešuvais ir vėl prisikrovę neša. Dar šurpesni reginiai, kaip kiti šimtai sužeistų ir gyvų su laužytų vaitoja suguldyti eilėmis, laukdami pirmos pagalbos, kurios niekas dar nespėja suteikti.

Du nauji drebėjimai padidino nelaimės

Vienas milijonas gyventojų paliko be pastogės. Jų padėtis nemažiau baisi, nes neturi kur galvos priglausti, o arti savo buveinių negali prieiti. Katastrofingasis drebėjimas, nusitęsęs 45 sekundas, įvyko 1:10 val. ryto, o keli kiti gana smarkūs sudrebėjimai dar pasikartoję, vienas 9:15 ryto, kitas 1:15 po piet. Tie sukrėtimai buvo pakankamai stiprūs, kad užbaigę apverstą daugumą namų, kurie buvo išlikę pusiau apgrūvę iš nakties.

Pagelba dar labiau yra apskunkinta tuo, kad drebėjimas suardė visus kelius ir gelžkelius, ir negalima beprivežti nei beprivažiuoti. Skubiausia reikalauja:

Greičiausia, puiki giedra; galimas daiktas kiek atvės; švelnus vėjas iš vakarų šiaurės link.

Vakar temperatūra apie 10 val. ryto pakilo ligi 83, antrą val. po piet jau buvo 92 laipsniai.

Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:17. Mėnuo teka 4:53 ryto.

linga maistas, apdarai ir kuo daugiau maisto ir tvartosties medžiagos, nes žaizdos karštame ore greit užsikrečia ir bijomasi epidemijų. Miestų griuvėsiuose ir buvusių namų vietovėse plėšikai pradėjo marodavimą. Ešančios apsaugos neužtenka.

Ištisos šeimos palaidotos

Nelaimės aukų skaičius nemažėja, bet kaip atrodo dar žymiai padidės, nes vis iš naujų vietų ateina hauginančių žinių. Pavyzdžiui, Ariano miestas su 9000 namų sugriuvo taip kad beliko vos 2 namai ir tie pusiau apgrūti; 310 negyvų jau atkasta, bet kapinės jau perpildytos lavonais iš miestelio ir apylinkės. Pabėgėliai pasakoja apie didelį žemės plyšį atsiradusį Ofanto paupiais. Katastrofa atrodo tokia pat ar dar didesnė kaip buvo 1908 metų Messinoje.

Ištisos šeimos yra palaidotos. Griuvėsiuose lyg šešėliai slankioja pavieniai gyvi išlikę, ieškodami savo buvusių namų vietos ir šeimynų. Vienas skundžias buvęs tą naktį nuėjęs į stotį pasitiktį atvažiuojančio draugo, ir dabar grįžęs namo nė giminės neberado. Kitas, sunus važiuojo pas tėvus pasisvečiuoti, bet vos išėjęs iš stoties buvo užkluptas trenksmo ir viso miestelio neberado, nebekalbant apie tėvus ir gimines.

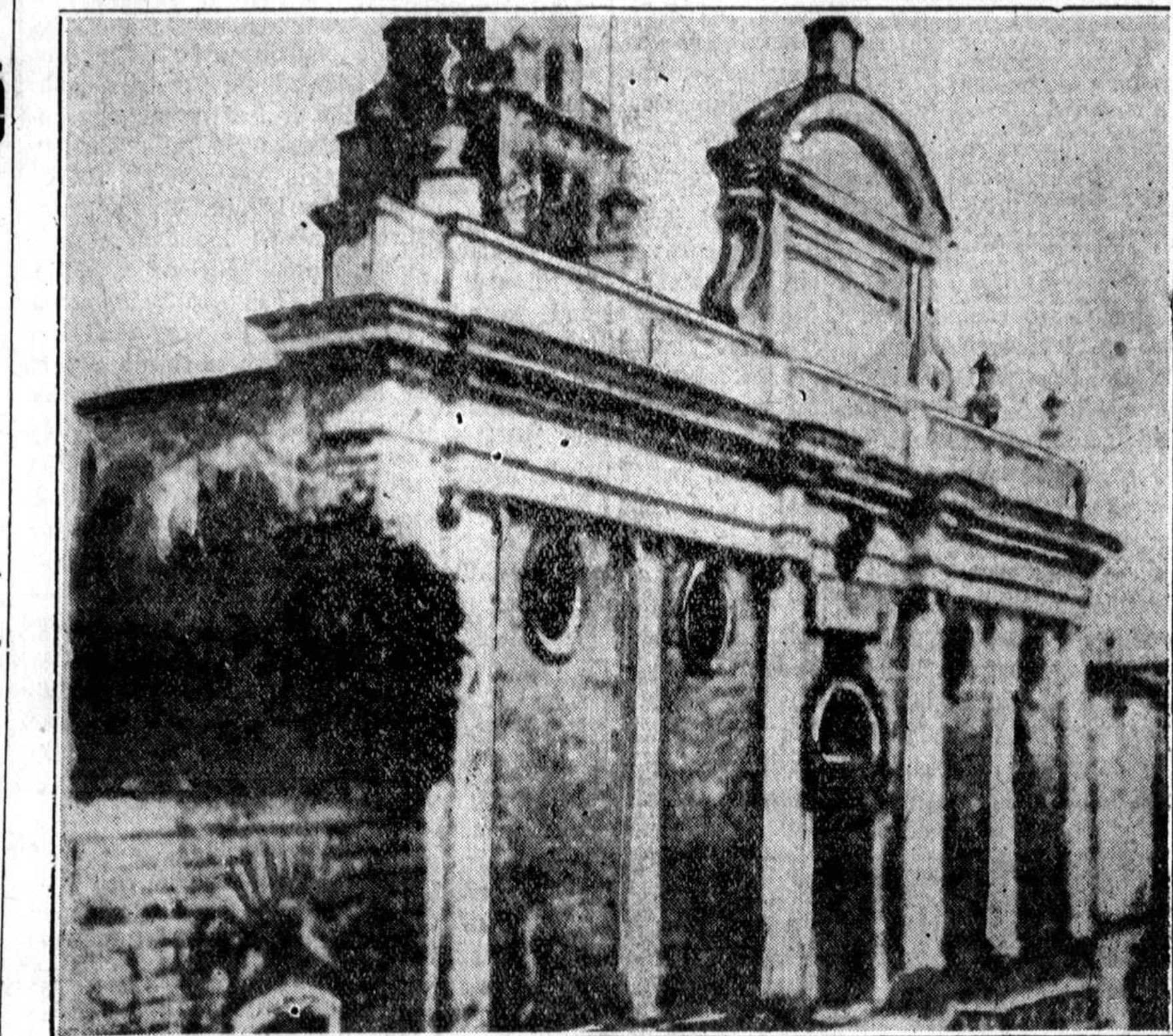
Tamsa ir gaisrai didino šurpą

Dienos bėgyje susekta dar naujos vietos drebėjimo palietos. Visa eilė naujų miestelių prisidėjo: Lacedonia su 300 užmuštų ir 600 sužeistų; Aquilona su 300 užmuštų ir 500 sužeistų; Bisaccia 50 užmuštų ir dar nežinia kiek sužeistų. Visi trys miesteliai paversti akmenų ir dulkių kruvas.

Koks stiprus buvo drebėjimas galima suprasti iš to, kad Neapoly, kur mažiausia nelaimių padaryta, žmonės negalėjo atsikelti iš lovų dėl nepaprastai smarkaus siurbimo. "Aš lovoje skaičiau knygą kai pajutau tartum guli valtyje audringose bangose. Visas namas ro-dėsi susibūvo. Drebėjimas padarė baisų bejėgumo įspūdį," rašo vienas reporteris. Vėžikai gatvėse tebesivažinėjo, kai pastebėjo lempų stulpus siubuo-jant. Remiant užgeso elektra ir tamsumoj pradėjo siubuo-ti gatvės. Žmonės nuogi ir pus-nuogiai klykdamie pradėjo bė-gti iš griuvėnių namų, moter-rys kudiškais nešinos. Dauge-ly vietų prasidėjo gaisrai.

Sunaikinta daug turto ir retenybų

Melfi miestas randasi seno išgesusio ugnikalnio Montevulupio kraterio, turėjo 20,000 gyventojų. 1851 metais tas mie-

(Atlantic and Pacific Photo)

Italija. — Pagarsėjusi Salerno katedra, kurią labai sukrėtė žemės drebėjimas. Manoma, kad katedra bile valandą gali sugriuti

stas buvo visiškai sunaikintas žemės drebėjimo. Dabar be daugybės privačių namų sugriuvusena dvylikto šimtmečio Fridriko II tvirtovė ir gelžkelio stotis. Rionero sugriuvo katedra ir vaikų prieglauda su ke-liolika vaikų ir slaugių. Salerno be daugybės kitų namų žuvo sena iš 1080 metų katedra. Benevento, Bovino, Trola veik visi namai sunaikinti. Dar negauta žinių iš didesnių miestų Bari, Potenza, Avellina, Tarenta.

Reginiai kaip didžiojo karo metu

Drebėjimas sunaikino gar-suij vandentakį Puglia, kuriuo visa apylinkė gaudavo vandenį iš Venuso upės. Šimtai darbininkų skubina pataisyti, nes kitaip gresia ištroškimas tų, kurie likosi gyvi. Keliai atrodō tartum laike pasaulinio karo: pulkai kariuomenės traukia į nelaimės vietas, daktarai, slaugės, laidžiai, Raudonojo Kryžiaus vežimai pilni sužeistų ir ilgus gurguolės su lavonais. Buriai valstiečių su kunigaiais eina laukais procesijomis, giedodami giesmes prie šventųjų, šaukdami kad sulaikytų katastrofą. Saulė visus kepina be gailėsčio.

Aršus uraganas padidino terorą

Negana to, kitą dieną po katastrofos įvyko keista audra. Liepos 24 d. tarp 8 ir 9 val. ryto Neapolis tapo vėl sukrėstas baisios bangos, kilusios iš jūrės ir didelio uragano, kurs dar nunešė galybę lengvų vasarinių namelių ir išraustė medžius. Audros ir jūrės banga kaip netikėtai pakilo, taip staugė dingo. Neapolis įpuolė paniką; buvo manoma, kad Vezuvijaus ugnikalnis vėl atsivėrė, nes jo šonais pasirodė nauja lavos pataka.

Šiaurės Italija tapo paliesta tą pačią dieną žiauraus ciklono. Volpago, Norvisa, Susegana ir Mondello apylinkėse užmušta po keletą ir po kelias dešimtis sužeista.

Gresia eilė naujų drebėjimų

CLEVELAND, Ohio, liepos 24. — Frederick L. Odenbach, John Carroll universiteto šiaurės pareiškė, kad dar vietiniai ir vieno ugnikalnio veikimas dažniausia išsiskiria kito ugnikalnio atsibudimui. Etnos vulkanas Sicilijos saloje ir Volcano kalnas gali būti išprovokuoti Vezuvijaus erupcijos", pareiškė Odenbach.

Kiek žmonių žemėje yra prislegusi

Eilė žemės drebėjimų Italijoje ir kitur

NEW YORK, liepos 24. — Po Pompejos ir Herkulano išnaikinimo, kurs įvyko 79 metais po Kr., Italija nuolat kenčia didesnius ar mažesnius žemės sukrėtimus. Tenai yra garšus ugnikalniai Vezuvius, Etna, Stromboli visai nedideliam plote, pirmas prie pat Neapolio, kitas Sicilijos saloje ir trečias prie Messinos vartų.

Didysis žemės drebėjimas pietinėje Italijos daly Kalabrijai, 1883 m., sunaikinęs visą šalį, buvo vienas iš visos eilės rusėčių sukrėtimų. Tada nuo vasario 5 ligi kovo 28 įvyko šeši didžiuliai žemės drebėjimai. Be to tuo laiku įvyko sutrenkimai, pavadinti "labai stiprus", 198 "stiprus", 303 vidutiniai, viso labo 1,187 sukrėtimai.

Naujausiai didžiausias drebėjimas buvo 1908 metais Messinoje, kur žuvo apie 10,000 žmonių, kita tiek liko sužeista ir apie 1,000,000 liko be pastogės. Tas drebėjimas truko 38 sekundes. Du metai prieš tai daugiau kaip 200 žmonių žuvo Vezuvijaus liepsnose.

Iškamą nelaimę įvyko 1914 m. gegužės 8 ir 9 d. Sicilijoje, kur virš 200 tapo užmušta ir 1000 sužeista.

Vadinamasis centralinės Italijos žemės drebėjimas 1915 m.

sausio 13 d. atėmė 30,000 žmonių gyvybes ir pridarė neįsakytų nelaimių Aquila, Caserta ir Romos apylinkėse. Avezano miestas buvo veik visai sunaikintas.

Drebėjimų žiedas aplinkui žemę

Kitas milžiniškas drebėjimas atsitiko Japonijoje 1703 metais, kur žuvo 200,000 žmonių; sekamas Indijoje 1737 metais, kur žuvo virš 300,000 žmonių.

Ne taip senai įvykęs Lisabonos drebėjimas, Portugalijoje, atėmė gyvastį 50,000 žmonių. Tada drebėjimas buvo jautiamas visoje Portugalijoje, Ispanijoje, pietinėje Francijoje ir Afrikoje, daugiau kaip 1,000,000 ketvirtainių mylių plote. Vidutinis vandenys (upės, ežerai) buvo taip sudrumsti, kad tai pajuto ir Italija, Šveicarija, Didž. Britanija, Švedija ir Norvegija.

Dar atsimenamas žiaurus drebėjimas Martinique saloje gegužės 8 d. 1902 metais, kada ugnikalnis Pelee išsiveržė, atimdamas 30,000 žmonių gyvybes. San Francisco nelaimė 1906 metais balandžio 18 d. atėmė 500 gyvybių, sužeidė 1,500 ir 256,000 padarė be pastogės.

Dar eilė nesėkmingų drebėjimų atsimintina: Valparaiso, Chili su 1500 užmuštų; Kingston, Jamaica, sausio mėn., 1907 m.; Cartago, Costa Rica, gegužės mėn., 1910 m.; Guatemala miesto, gruodžio mėn., 1917 m., kur 2,500 žuvo; Java, gegužės mėn., 1919 m. su 5,100 užmuštų; didysis Kinijos žemės drebėjimas Kansu provincijoje, gruodžio 16 d., 1920 m. ir Japonijos drebėjimas, rugsėjo mėn., 1923 m.

Vengrai nenori Habsburgų

VIENNA, Austrija, liepos 24. — Keturios tautinės vengrų organizacijos susijungė bendrai kovai prieš Habsburgų pasikėsinimą užgrobti tuščią Vengrijos karalystą sostą, ir prieš monarkistus norinčius Vengriją restauruoti monarkiją.

Lietuvos Naujienos

Mineraliniai šaltiniai prie Kauno

Dr. Venckunas, ilgą laiką tyrinėjęs įvairius Lietuvos šaltinius ir jau radęs keletą su mineralinėmis gydomomis ypatybėmis, šiomis dienomis at-rado tokių šaltinių ir prie Aukštųjų Panemunės. Šaltiniai busį greitai laiku išnaudojami.

Komunistai linčiuoja policiją

MEKSIKOS MIESTAS, liep. 24. — Du policistai, grasinami nulinčiuoti, beįsigelbėjo kada pradėjo šaudyti į viršų ir prišaukę pagalbos, kuomet tapo užpulti komunistų mitingo dalyvių. Tarpe užpuolusių buvo daug omterų. Policistai buvo atsiųsti prižiūrėti mitingo tvarkos.

Kaukazo pabėgėliai puola Sovietus

MASKVA, liepos 24. — Ke-li užpuolimai iš Afganistano pusės buvo atmušti. Jiems vadovauja Irbahim Bek, vienas pabėgusių iš Sovietų armijai užimant Bucharą. Jis suorganizavo iš pabėgėlių 1,500 vyrų būrį ir nepaliaujamai puldinėja į Sovietų pusę.

Anglija ratifikavo Londono sutartį

LONDONAS, liepos 24. — Vakar vakarą parlamentas be jokio divizijų ratifikavo padarytą laivyno aprubežavimo sutartį. Kolonijos taip pat pažadėjusios ratifikuoti. Japonijoje ratifikacijos reikalas einasi sunkiau, bet numatoma kad bus ratifikuota be rezervų.

Įsrado bakterijas prieš cholera

LONDONAS, liepos 24. — Daromi galutiniai bandymai su naujai išrastomis bakterijomis, kurios užmuša choleros germs. Tos bakterijos gaunamos begyjančių ligonių viduriuose. Jomis užvaisinus šulinius ir upes bus galima apsaugoti visą kraštą nuo epidemijos. Reikšią tik saugotis neįleisti jų į žaizdas.

Penki MacDonalda parlamente

LONDONAS, liepos 24. — Kada parašyta, kad MacDonaldas turėjo karštus ginčius su kokia nors parlamento atstovu, nereiškia, kad tai premjeras MacDonaldas. Parlamente yra 5 atstovai tos pačios pavardės.

Užmušė banditų priešą

DETROIT, Mich., liepos 24 d. — General Buckley, radio stoties pranešėjas, šiandien nušautas 11 šuvių besėdėdamas La Salle viešbuty. Jį nušovė trys banditai tuojau po to, kai jis per radio papasakojo apie kriminalistus ir politikierius Detroite.

Kaunas kalbėsio telefonu su Amerika

Nuo liepos mėn. 14 d. įvedamas susisiektis telefonu su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, aKnađa, Kuba ir Meksika ir nuo š. m. liepos 15 d. su Laisva Irlandija.

Pasikalbėjimai su visomis minėtomis valstybėmis leidžiami visomis dienomis be laiko aprėžimo tik paprasti privatus ir valstybiniai.

Su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, Kanada, Kuba ir Meksika mokestis už trijų min. pasikalbėjimą nustatytas pagal zonas.

Pasikalbėjimai turi būti užsakomi vieną dieną arba bent kelias valandas anksčiau prieš pasikalbėjimą.

Mirė paskutinis kinietis

Užvakar Alytuje mirė vienišas Lietuvos kariuomenės savanoris kinietis, karo invalidas, Petras Činša. Jis per di-dijį karą tarnavo rusų kariuomenėje prie apkasų, paskiau pateko vokiečių nelaisvėn, iš kur grįždamas stoji į Lietuvos kariuomenę savanoriu. Buvo patekęs į lenkų nelaisvę ir padaręs pasaulinę sensaciją, pripasakodamas lenkam apie didelius burius kiniečių Lietuvos kariuomenėje. Pabėgęs iš lenkų vėl grįžo Lietuvos kariuomenėn. Paskutiniu laiku buvo vedęs lietuvaitę ir vertėsi prekyba šančiuose.

"Trečio Fronto" rašytojų nuotykių ties administracijos linija

PERLOJA. — Trečiafrontininkai Venclova, Raila ir Cvirka, kurie keliauja aplink Lietuvą, važiuodami motociklu į Perloją visai pagal demarkliniją miške užsisukime susidūrė su prieš važiuojančių prekių automobiliu.

Laikė katastrofos daugiausiai nukentėjo Cvirka. Automobilio ir motociklo padangų plyšimas sukėlė smarkius trenksmo šuivus. Tas davė progos įsikišti lenkų pasienio sargybai, kuri suėmė Railą ir nugabeno š savo pusę. Lenkų paimtas ir sugadintas motociklas.

sVenclova ir Cvirka pabėgo ir pranešė apie įvykį mūsų Perlojos policijai, kuri daro pastangų grąžinti Railą.

Parduoda dar miško

Pereitą žiemą Lietuvos gėriose pagaminta popiermalkių už 2,000,000 litų, kurios šiomis dienomis parduodamos ir užsienius.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai. Pigiai ir Saugiai ---

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Pirmoji Amerikos Lietuvių Ekonomi- nė Konferencija

(Tėsinys)

Ponui Fitzpatrick'ui buvo du-
da daug paklausimų

Kitas prelegentas, p. W. D. Davis del laiko stokes prane-
šimo nepadare. Delegatas nuo
"National Council of American
Importers and Traders" neat-
vyko, bet tos organizacijos re-
komenduota firma Rudolf
Mosse, Inc. per savo atstovą
p. John Schuman tarp kitko
yra pareiškusi sekančių min-
čių:

"So far as the merchandis-
ing of an imported article in-
to the United States is con-
cerned, the representative of
a domestic advertising agency
could be the type of speaker
best suited for your needs, as
the merchandising and advert-
ising of imported products
follow the same lines of prac-
tices and distribution, as any
domestic product.

"So far as distribution is
concerned, it makes no dif-
ference whether they are food
products or dry goods pro-
ducts; they fall into the ac-
cepted channels of distribu-
tion, depending entirely upon
their quality and value.

"The success which has at-
tended the merchandising and
advertising of a hundred dif-
ferent kinds of imported ar-
ticles parallels the success of
the same kind of articles ma-
nufactured in this country,
which were advertised and
merchandised with the same
intensity and enthusiasm.

"Experience has shown, in-
deed, that an imported pro-
duct properly merchandised
has even a shade more accep-
tance than a similar domestic

product. That would, of course,
start an importer off with an
advantage, all things being
equal, and, provided the ele-
mentary distributive and ad-
vertising steps were carefully
followed — that is to say, the
securing of adequate distribu-
tion; careful choice of the
right merchandising channels;
and enthusiastic selling be-
fore even a line of advertising
is released — these are fac-
tors that enter into the mer-
chandising of imported pro-
ducts, just as surely as they
affect home-made products.

"I trust that you will have
a most successful meeting and
that what I have told you will
be of some slight benefit. Per-
haps, in the near future I may
be able to help you further, if
you will but call upon us. It
may be of interest to you to
know that we have consider-
able experience in the mer-
chandising of imported pro-
ducts in this country. In the
event that any of the dele-
gates at your meeting should
care to have further informa-
tion in this direction, please do
not fail to let us know."

Pirmininkas padėjo už
kalbas, atsispaus pats neska-
tysias ta pačia tema kaip ir p.
Fitzpatrick paruošto referato,
ir pakvietė p. J. Romaną re-
feruoti apie importuojamoms
prekėms rinkos suradimo ir
platinimo techniką. Ponas Ro-
manas pakalbėjo anglų kalbo-
je, ir vėliau lietuvių kalboje
papasakojo savo patirtį impor-
to prekyboje su Lietuva, tos
prekybos sąlygas ir sąlygas.
Bendros paskaitos mintys at-
rodė taip:

Amerikos lietuviai prekybi-
ninkai yra veik visi smulkūs
detalininkai (retailers), ir
kiekvienas dirba sau atskirai.
Bendrų pajėgų ir kapitalų su-
koncentravimas yra retenybė.
Pavieniai mėginta importuoti

prekes iš Lietuvos. Atrodė, su-
lyginus kainas, kad gali būti
gražaus pelno, bet darant už-
sakymą Lietuvoje reikalinga
su syk pinigais apmokėti, nes
jo kreditas Lietuvoje nežino-
mas. Dar gerai, jei jo užsaky-
mas pakliuva sąžiningam par-
davėjui ir gauna geros rūšies
prekes. Ekspeditoriai lupa už
pervežimą kiek išmanydami.
Reikia parupinti visokių doku-
mentų, apie kuriuos amerikie-
tis neturi supratimo, ir viskas
kainuoja pinigų. Po kelių mė-
nesių nuo užsakymo ir pinigų
išsiuntimo prekės gaunamos
Amerikoje. Dažnai pasirodo
truksta vis dar kokių doku-
mentų. Prekės sulaukiamos.
Pristačius dokumentus, tenka
mokėti aukštą muitą ir dar
pabaudą, jei prekės nėra tin-
kamai suženklintos.

Pagaliau, po ilgo sugaišto
laiko, susirašinėjimo ir vaik-
čiojimo po įvairias įstaigas ir
nervų erzino prekės atsidu-
ria prekybininko įstaigoje. At-
sargus biznierių pradeda su-
vesti sąskaitas patirti kiek
jam prekės kainuoja. Surašo
sumą sumokėta už prekes Lie-
tuvoje, prideda išlaidas už do-
kumentus, porto, supakavimą,
ekspediciją, apdraudimą, važ-
mą, muitą, pabaudas ir nu-
šimtį už idėta kapitalą. Daž-
nai husistebi, kad jam pačiam
prekės daugiau kainuoja, negu
jis gali gauti už jas Ameriko-
je. Negana to nuostolio, bet
dar atsiranda lietuvių tarpe
asmenų, kurie skleidžia gan-
dus, kad tos prekės visai ne-
ra iš Lietuvos ir kad prekybi-
ninkas apgaudinėja.

Aišku, taip vieną kartą atsi-
tikus, prekybininkas daugiau
nebeuori apie importą kalbėti.
P-as Romanas pats žinąs apie
dešimtį asmenų, kurie pakėlė
staudžių nuostolių, mėginda-
mi importuoti prekes iš Lie-
tuvos. Vistik atsiranda norinčių
importuoti iš Lietuvos mažme-

nomis, ir tas tik didina skaičių
nusivylusių.

Yra viena kita įstaiga, ku-
rios nuolat importuoja prekes
iš Lietuvos ir kurios šiek tiek
susipažinę su importo procedu-
ra ir turi iš to pelno. Bet tos
įstaigos turi tikrai vietinės
reikšmės, ir jų importuotų
prekių kiekis yra mažas ir
negali žymiai padidėti, nes im-
portuojanti įstaiga pati veda
mažmenų (retail) prekybą ir
kartu nori vesti didmenų
(wholesale) prekybą. Kiti maž-
menų pardavėjai nelabai nori
pirkti iš kito importierio,
stambesnio, kurį jie skaito sa-
vo konkurentu. Tam išvengti,
reikalinga, kad importieris ves-
tų vien urmo prekybą.

Iki šiol iš Lietuvos impor-
tuotos prekės nebuvo tinkamai
išreklamtuotos. Tik retkarčiais
pastebima pranesimai spau-
doje apie gaunamas Lietuvos
prekes. Nuolatinį, gerai ap-
dirbtų ir reikšmingų skelbimų
spaudoje nėra. Čia kalti im-
porteriai, bet kalti ir laikraš-
čiai, norį aukštų garsinimo
kainų ir šykštąja iš savo pu-
sės žinių ar redakcijos skilty-
se pažymėti apie Lietuvos pre-
kes. Importieris, negaudamas
tinkamos ir plačios paramos iš
spaudos, negali gerai savo pre-
kių reklamuoti. Kiti reklamos
budai visai nevykdomi. Taip-
gi nėra keliaujančių agentų po
kolonijas, kurie rinkytų užsa-
kymus. Kai kas užsisako pre-
kių, bet kiti paskaitę garsini-
mus ar gavę laišką tingi atsa-
kyti. Asmeniškai pasiūlius, ga-
lima laukti geresnių rezultatų,
nors ir tada atsirastų tokių, ku-
rie atsisakys pirkti. Be to, iš
Lietuvos importuotos prekės
veik išimtinai yra žinomos ir
platinamos lietuvių tarpe. Mes
dar nėsama rimtai pasiūlę Lie-
tuvos prekių — amerikėnams,
nors gal mes dar ir nepasiruo-
šę tam, nes dar neturime ge-

rai išdirbtos rinkos netgi lie-
tuvių tarpe.

Galima kaltinti lietuvių im-
porterį nemokėjimu ir nepasi-
ruošimu, o gal nesugebėjimu
importo srity, bet reikia pri-
pažinti, kad mėgindami šią
prekybos šaką jie buvo kupini
gerų norų ir patriotizmo. Kad
jiems per 10 metų nepavyko
išplėsti prekybos su Lietuva,
daug kalti Lietuvos eksporte-
riai. Negalima sakyti, kad Lie-
tuvos pramonininkai ir preky-
bininkai nenorėtų sau užka-
riauti Amerikos rinkos, bet
pas juos yra daug trukumų,
kurie trukdo prekybos ryšius.
Jie įsivaizduoja Ameriką auk-
so šalim, ir kad mums su pini-
ga is netenka skaitytis. Užkla-
sus prekių kainas, jie dažnai
prisiūnčia kainoraščius su daug
brangesnėmis kainomis, negu
parduodama Lietuvoje smulk-
menomis, kas yra neįmanoma.
Be to, nors jie yra dideli for-
malistai, bet nevisada atsako
į laiškus arba ilgai užtrunka.
Nevisada suženklina prekes,
užmiršta atsiųsti dokumentus.
Pas juos didesnis apsilėidimas
ir nenusimanymas prekyboje,
negu pas mus. Dažnai atsiun-
čia kitokių prekių, prastesnių,
negu užsakyta, kokių negalima
parduoti. Dauguma sąžiningi
asmenys, bet kiti savo neran-
gumu, apsilėidimu ir suktumu
kenkia racionaliam prekybos
plėtojimui. Santykiai pradeda
gerėti.

Pono Romano paskaita gyvai
sujdomino klausytojus ir jam,
kaip ir kitiems kalbėtojams,
teko atsakyti į dalyvių paklau-
simus. Jis paskaitą paruošė iš
turtingos savo patirties impor-
to prekyboje, kaip Bostone,
taip ir Kaune.

Paskaitoms pasibaigus ir ar-
tėjant vidurnaktiui, Dr. Vini-
kas padėjo visiems kalbėto-
jams už suteiktas mintis, daly-
viams už atidų ir gyvą doma-
vimąsi referuojamais klau-
si-

mais, Skandinavų Linijos ir
paties laivo vadovybei už vai-
šes ir porodytą palankumą, ir
kvietė vėl susirinkti kitą ryt-
metį. Gen. Konsulate
baigti užsibrėžtąjį darbą.

Ketvirtasis posėdis.

Ketvirtoji sesija prasidėjo bir-
želio 11 d. tik 10 val. Gen. Kon-
sulato kambaryuose, kadangi pa-
rodos kambarys viliojo svečius.
Ten berukydami ir ragaudami
Lietuvos saldinių, dešrų, kum-
pių, papirosų ir tt. dalinosi va-
kar dienos įspūdžiais.

Posėdžiui dar neprasidėjus,
Konferencijon atvyksta Lietu-
vos Ministeris iš Vašingtono,
p. B. K. Balutis. Ponas minis-
teris gyvai interesuojasi Lie-
tuvos prekių pavyzdžiais ir tei-
ravosi apie Konferencijos eigą.
Gen. Konsulas p. Zadeikis ir
Ekon. Konferenc. pirm. Dr. M.
Viniakas teikė p. ministeriui pa-
aiškinimų.

Tuo tarpu atsilanko "New
York Times" ir "Brooklyn Daily
Eagle" Korespondentai, kuriems
Gen. Konsulas suteikė žinių
apie Konferencijos darbus.

Konferenc. pirmininkas kvie-
čia pradėti posėdį. Dalyviai ren-
kasi salėn. Pirmininkui prane-
šus, kad tarpe Konferenc. daly-
vių yra p. ministeris Balutis,
Konferencijos dalyviai kelia p.
Atstovui ovacijas.

Toliau seka 21-asis dienot-
varkės punktas: Lietuvos — A-
merikos Prekyba Statistikos
Faktų šviesoje. Referuodamas
šia tema Gen. Konsulas p. Zadei-
kis pareiškia, kad skaitlinės nu-
vargintų klausytojus ir imtų
daug laiko cituoti; primena, kad
detalios skaitmens apie Lie-
tuvos — Amerikos prekybą jau
buvo paskelbtos spaudoje kiek
tas lietė 1929 m. figuras, ir
Ekon. Konferenc. dalyviai be-
abejo tą bus pastebėje.

Nors Lietuvos prekyba su
Amerika prasidėjo 1920 metais,

bet statistikos rekordai yra tik
nuo 1921 m.; tada metinė pre-
kybos apyvarta buvo vos 50.000
dol. Iki 1924 m. jokios pažan-
gos nepadaryta; bet tais metais
įsteigus konsulatą New York'e
ir Čikagoje, jau 1925 metais me-
tinė prekybos apyvarta pasiekė
2.000.000 dol. ir iki šiam laikui
laikosi toje lygmenyje. Taip 1929
m. Lietuvos eksportas Amerikon
buvo 5,3 mil. litų (Amerikos
statistikomis), gi Lietuvos im-
portas iš Amerikos (Lietuvos
statistikomis) buvo 16,3 mil. li-
tų; bendra apyvarta 21,6 mil.
litų. Tai reiškia, Lietuvos eks-
portas Amerikon yra 3 kartus
mažesnis negu importas. Šios čia
pastangos daromos tam, kad tas
eksporto — importo santykis pa-
sikeistų Lietuvos naudai.

P. Ambrozavičius iš Newark,
N.J. klausė, kokias prekes Lie-
tuva parduoda Amerikoje ir
už kiek. Referentas jam atsakė,
kad: popierines mases iš Klai-
pėdos už 288.963 dol.; įvairias
odas ir kailius už 186.657 dol.;
negaminatą medį — 18.690 dol.;
valytas žarnas — 10.100 dol.;
saldinių ir medaus už 3.000
dol. metams ir tt.

(Bus daugiau)

KUDIKIS NEINA SVARU- MON? DABOK JO VIRŠKINIMĄ

Kudikiai negali eiti svaru-
mon, jei rugstančios atmatos
užkamsa žarnes, padarydamos
gasų, kas gimdo dieglius, kon-
stipaciją ir nesmagumus. Tik
pabandyk daktarų patariamą
budą, jį žino ir milijonai motinų
ir pamatysite kaip jų kudi-
kis pagerės. Keli lašai grynų
augalų nekenksmingos Flet-
cher's Castoria į valandėlę pa-
darys neramų, karščiojantį ku-
dikį ar vaiką kuomagiaus. Ke-
lios dozės ir jis gerai virškins,
ir eis normaliai svarmon. Kad
gauti tikrą Castoria, žiūrėk
Fletcher parašo ant pakelio.

NAUJIENU PIKNIKAS

Rugpiučio-Augusto

3, 1930

CHERNAUSKO

DARŽE

GRAŽUOLIU KONTESTAS

Šiais metais, kaip ir praėjtyj, yra rengiamas gražuolių kontestas, ku-
ris įvyks "Naujienu" piknike. Skiriama yra net penkios dovanos —
nuo 100 iki 10 dolerių vertės. Visos lietuvaits gražuolės (nevedusios)
ir ne jaunesnės, kaip šešiolikos metų, kurios norite dalyvauti konteste,
išpildykite žemiau paduotą aplikaciją ir kartu su savo paveikslu pri-
siųskite kontesto komitetui.

Juo greičiau prisiųsite, tuo geriau.

APLIKACIJA
Naujienu Kontesto Komitetui,
1739 So. Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Aš sutinku dalyvauti "Naujienu" rengiamajame gražuolių kon-
teste. Esu metų amžiaus; pėdų colių
ugio; sveriu svarų. Gimiau Užsiėmi-
mas

Vardas-pavardė

Adresas

KORESPONDENCIJOS

Toronto, Ont.

Jaunimo Sąjungos darbuotė

Paskutiniu laiku Sąjungos veikimas kiek apmirus; priežastis—vasara. Jaunimas vasaros metu nemėgsta ar tiesiog neturi laiko užsiimti visuomeniniu darbu; bet kad per daug užsūstų, tai negerai. Sąjungos susirinkimas, kuris turėjo įvykti praėjusio mėn. 25 d. dėl neatsilankymo narių tapo perkeltas į šį mėn. 30 d., t. y. trečiadienį, kampos Queen ir Denison g-vių, 7 v. vakaro. Todėl kviečiu visus narius ir prijauniančius atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus daug svarbių reikalų. Ir tegul šitas susirinkimas bus pradžia sekančio sezono darbuotės.

Sąjungos Sporto Sekcija

Sąjungos besboto tyms, kuris žaidžia kiekvieną vasarą, šią vasarą daug geriau pasirodė. Kad ir mūsų besbolistai negali eiti į rungtynes su lygų tymais, bet eina rungtynių su "exhibition" tymais. Viso gėmių šią vasarą jau buvo sulota 8, iš kurių 4 buvo mūsų, sąjungiečių naudai. Lošimai įvyksta kiekvieno antradienio ir ketvirtadienio vakarą, Bellwods parke.

Choro reikalingumas

1928 m. Sąjunga čia buvo suorganizavus savo chorą, bet išvažiavus chorvedžiui, jis turėjo iširti vos pasirodžius vieną sykį ant scenos. Dauguma jaunimo, vyrai ir merginos, nusiskundžia, kad įstojus organizacijon nėra kas veikti ir taip iš tikrųjų yra. Jau praėjus metą buvo dėtos pastangos, kad suradus žmogų, kuris galėtų tą darbą vesti. Bet, deja, tokio neatsirado. Dabar, artinantis žiemos sezonui, dar sykį prašome asmens, kuris arba kuri galėtų tą darbą atlikti, atsiliiepkite su sąlygomis. Susitaikymas bus atliktas per susirašinėjimą. Atsiliiepkite šiuo antrašu: J. S. sek. A. Garbenis, 224 Crawford St., Toronto, Ont.

Sąjungos Stygų orkestras

Šis orkestras susitvėrė 1929 metais ir iki šio pavasario gana gerai pasirodė. Bet ir vėl ta pati bėda, atėjo vasara ir aptingo mūsų muzikantai. Tikėjimės, kad atėjus rudeniiui vėl pradės darbuotis. Orkestrui vadovavo ukrainų mokytojas, bet daug geriau būtų, jei kas iš lietuvių tą darbą pasiimtų. Jei yra koks Kanadoj lietuvis muzikantas, tai tegul atsišaukia aukščiau minėtų adresu. Dauguma nesupranta ukrainų kalbos, ypač čia gimęs jaunimas. Taip pat Sąjunga turi ir šokių orkestrą, kuris, kaip jau visi žino, griežė Sąjungos ir kitų organizacijų parengimuose. Ateinančiam sezonui numatyta šokių orkestras dar pagerinti. Nėra abejonės, kad atėjus sezonui Sąjungos parengimai suteiks Toronto "kavaleriams" ir "ponams" daug malonumo.

Tad dar sykį kviečiu visus narius ir simpatikus prie aktyvesnio darbo, o ypač neužmiršti atilankyti Sąjungos susirinkimo.

Sąjungos skaitykla ir knygynas

Dar sykį primenama torontiečiams, kad Sąjungos skaitykla ir knygynas randasi jau vienas mėnuo po nauju antrašu, būtent: 157 Gore Vale Av. pas drg. Kevėžą. Taip pat po tuo pačiu num. randasi Sunų ir Dukterų knygynas, t. y. 2 knygynai vienoj vietoj, todėl

(Atlantic and Pacific Photo)

Indijonų vadai, kurie žada įteikti Illinois valstijos gubernatoriui protestą prieš mokslininkų pasikėsimą kasinėti senas indijonų kapines.

mėgstantiems gauti gražių ir įdomių knygų, partrauktų iš Lietuvos ir kitur patariama nueiti ir pasirinkti. Sąjungos knygynas yra p-lė E. Kevezytė ir knygos gaunamos bile kuomet, esant knygei namie. Knygos duodamos skaityti tik minėtų organizacijų nariams. Skaitykla naudojasi visi.

Sąjungos parengimai

Parengimų šią vasarą Sąjunga turėjo tik vieną pikniką. Kąžin kodėl? Tikėjimės, kad mūsų teatralė komisija pasirūpins ateity pasirodyti. Dar turio pridurti, kad šią vasarą į piknikus žmonių nelabai daug lankosi. Viena, bedarbė, o antra,—vis tos partijos. Yra asmenų, priklausančių prie jaunimo Sąjungos, kurie net viešai agituoja Sąjungos piknikų bei pačios Sąjungos neremti. Gėda. Nejaugi tie asmenys jaučiasi pasiekę tokio aukšto proto cirkuliacijos, kad ji juose nebetelpa. Vargu. Bet palikime tą klausimą ateičiai.

—K. L. J. Saj. korespondentas.

Toronto, Ont.

Sventųjų paskaitų aidas

Torontiečiai manė, kad šventosios paskaitos, kurios buvo surengtos parapijos sklepe, tenai ir paliko. Bet ne. Štai vienam "Dirvos" numery koks tai karštas katalikas rėkia, kad paskaitos labai puikiai nusisekusios, nes, sako, "bolševikams tik buvo atsakinėta juo-

taip atsakyti, kaip tik komplimentais, su kuriais tik davat kas galima įtikinti. Prie to dar greb, advokatas pranešė iš anksto, kad klausimai bus primami tik raštiškai, nes tai esančios parlamento taisyklės. Turbut, iš anksto buvo pranešta, kad Toronto randasi beraščių "Jonų", kurie nepajėgs nieko užklausti. Na ir ką; sekeris puikiai atstojo parlamentą, net ir klausimai buvo vietinio ministerio cenzuruojami. Iš trijų klausimų likdavo tik du, o kartais ir vienas. Girdėjau ne vieną nusiskundžiant. Prie viso to turiu pasakyti, kad to vakaro paskaitose (ar koncerte) geriausiai kalbėjo vietinis klebonas Baronas, Maillos kolėga. Aš manau, kad dalyvavusieji pilnai su manim sutiks, nes kartais už tokias deklamacijas reikėtų pinigų mokėti.—Jaunutis.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

BESBOLO SKORAI! Pasiklauskite Blue Ribbon Malt Sport Report kiekvieną vakarą 6:30 v., Daylight Saving Time, iš WMAQ stoties, Chicago.

Daktaras

Kapitonas
Specialistas iš

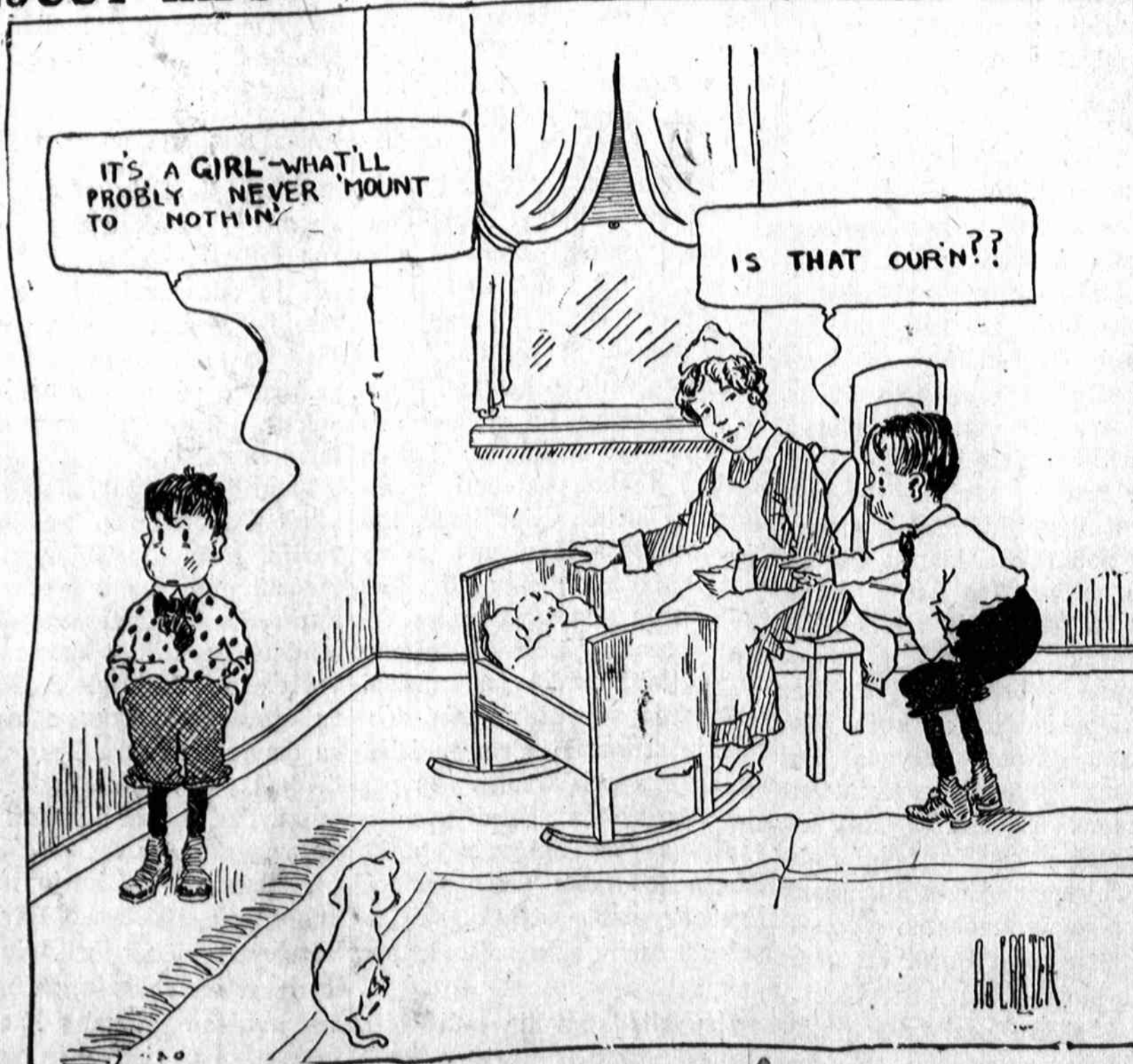
WISSIG,

Pasauliniame kare
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MŪŽERU
NEZIURINT KĄ UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atelkite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė būkstančius ligonius. Patarimas dykai.
OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Nedėliomis iki 12 d.
4200 West 26 St., kampos Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

JUST KIDS—"The Little Stranger."

By Ad Carter

The Stock Yards National Bank

Raportas banko stovio užbaigiant biznį birželio 30 dieną, 1930

TURTAS

Paskolos ir diskontai \$10,836,714.69
United States Bonai 102,431.10
Kitokie bonai 1,439,225.00
Federal Reserve Bank Stakas 75,000.00
Banko namas 490,000.00
Kitokis turtas 270,668.42
Cash ir priklauso iš Bankų \$6,240,890.72
\$19,454,929.93

ATSAKOMYBĖ

Kapitalas \$2,000,000.00
Perviršis 500,000.00
Neišdalintas pelnas 342,033.20
Neuždirbti diskontai 109,024.85
Rezervas del taksų, nuoš. etc. 328,843.17
Neišmokėti dividendai 76,996.80
Išmokėtinos bilos Nėra
Kitokia atsakomybė 6,181.82
Depozitai 16,091,850.09
\$19,454,929.93

Stock Yards Trust & Savings Bank

Raportas banko stovio užbaigiant biznį birželio 30 dieną, 1930

TURTAS

Paskolos ir Diskontai \$5,658,198.63
Overdrafts Nėra
Nuoš. pelnyti — neiškolektuoti 57,688.82
U. S. ir kitokie Bonai 2,853,107.15
Cash ir priklauso iš bankų 980,803.12
\$9,549,797.72

ATSAKOMYBĖ

Kapitalas \$337,500.00
Perviršis 387,500.00
Neišdalintas pelnas 216,708.75
Neuždirbti diskontai 20,764.81
Rezervas del taksų ir t.t. 168,322.53
Depozitai 8,469,001.63
\$9,549,797.72

Bendri depozitai \$24,560,851.72 Bendras turtas \$29,004,727.65

THE STOCK YARDS NATIONAL BANK
THE STOCK YARDS TRUST & SAVINGS BANK
AND
THE STOCK YARDS SAFETY DEPOSIT CO.
4150 SO. HALSTED STREET

MES KALBAME LIETUVISKAI

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
5c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 8th 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia "Naujienos"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakyto kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Trims mėnesiams	4.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiojimą:	
Vieną kopiją	8c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose
[Atplėgta]
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

BĖDA, KAD PERDAUG TURTO

Amerikos pramonė ir kartu su ja visi gyventojų sluoksniai kenčia dėl to, kad yra per daug pagaminta visokių prekių. Žmonės jų negali išpirkti, todėl gamyba dirbtuvėse yra susiaurinta, keletas milijonų darbininkų atleista iš darbo ir visas krašto biznis yra nupuolęs.

Tas pats dalykas yra ir su Amerikos žemės ūkiu. Farmeriai negali gauti gerų kainų už javus, kadangi javų yra per daug. Ypač didelis šiandien yra perviršis kviečių — apie šimtas milijonų bušelių.

Buvęs žemdirbystės sekretorius William M. Jardine aną dieną sako, kad jeigu ateitų sausmetis, kuris kviečių užderėjimą sumažintų kokiais šimtu milijonų bušelių, tai valdžios rūpesniai dėl fermerių gelbėjimo pasibaigtų. Kviečių kainos pakiltų, fermeriai parduotų savo javus su pelnu, ir būtų visas tvarkoje.

Na, o kažin kad įvyktų "geras" žemės drebulys, kuris sumažintų kokį trečdalį Amerikos dirbtuvių — ar tuo nebūtų pašalintas pramonės krizis?

Keistos yra sąlygos visuomenėje, kuomet tenka kalbėti taip, kaip kalba p. Jardine. Dėl turto perviršio žmonės kenčia!

Tai — kapitalizmo sistema. Anksčiau ar vėliau ją turės pakeisti išmintingesnė visuomenės santvarka.

KOVA ANGLIAKASIŲ UNIJOJE

Reorganizuotos angliakasių unijos šalininkai laimėjo dar vieną pergalę ant senojo tos unijos prezidento, John L. Lewiso.

Teismas Springfielde, Ill., nubaudė Lewisą ir 15 jo padėjėjų už "teismo paniekinimą", \$500 kiekvieną. Jie tapo pripažinti kaltais už tai, kad jie bandė Illinois valstijoje ardyti reorganizuotą angliakasių uniją, įsteigdami čia laikiną unijos vyriausybę, klausančią Lewiso.

Šituo teismo sprendimu yra patvirtinta Distrikto 12 (Illinois valstijos) teisė gyvuoti nepriklausomai nuo senojo mainierių centro, kuris yra Indianapolis. Taigi visi tame distrikte esantys angliakasių unijos skyriai nuo dabar turės siųsti savo duokles ne kur kitur, o tik į Springfieldą.

Iki šiol ėjo su reorganizuotąja unija jau daugiau kaip 200 unijos skyrių Illinois valstijoje. Bet keletas dešimčių lokalių dar vis laikėsi su Lewisu. Po teismo nuosprendžio, kuris draudžia Lewisui kišti savo nosį į Illinois valstiją, turės ir šitie lokalai pripažinti Distrikto 12 ir kartu su juo visos reorganizuotos unijos autoritetą.

POLITIKA IR PREKYBA

Rusijos sovietų prekybos korporacijos Amerikoje, "Amtorgo", pirmininkas Bogdanovas pasipiktino tuo, kad Jungtinių Valstijų kongreso komisija ėmė tyrinėti tos įstaigos veikimą, ir jisai pagrįsino, kad sovietų valdžia darysianti biznį su kitomis šalimis, jeigu Amerika ieškosianti priekabių prie jos atstovų.

Kartu su savo grasinimu "draugas" Bogdanovas nurodė, kad sovietų valdžia pirkusi per Amtorgą Amerikoje daugiau kaip už \$100,000,000 prekių per metus.

Bet suprantamas dalykas, kad kongreso komisija tuos faktus, kuriuos Amtorgo pirmininkas jai pranešė, žinojo gerai, pirma negu pradėjo tyrinėjimą. Todel Bogdanovas savo grasinimu gali nugąsdinti ne komisiją, o tik tuos Amerikos biznierių, su kuriais sovietų valdžia vedė prekybą. Jisai tur-but mano, kad, jeigu tie biznierių ims raudoti, tai Washingtonas jų pasigailės ir duos ramybę bolševikų atstovams šioje šalyje.

Ar Amtorgo galva to pasieks, nežinia. Bet savo pareikšimais jisai dar kartą pabrėžė tą faktą, kad bolševikiškoje sistemoje biznis yra dar labiau susipynęs su politika, negu buržuazinėje tvarkoje. Bolševikai, pasirodo, perka reikalingus Rusijai daiktus ne tenai, kur yra naudingiau (kur prekės geresnės ir pigesnės), bet tenai, kur jie turi politiškių sumetimų.

Brangiai kaštuoja Rusijos liaudžiai bolševikų diktatura.

Jeigu kuri šalis glostys Maskvos diktatorių ir jų klaidukus, tai jie pirsks toje šalyje prekes, kad ir jos būtų supuvusios. O kieno pinigais jie perka? Žinoma,

Apžvalga

PROF. KREVĖ-MICKEVIČIUS
APIE VOLDEMARA

Neseniai buv. Lietuvos diktatorių Augustinas Voldemaras viešai nusiskundė, kad jis negauna vietos universitete. Jisai pareiškė, kad buvusi jau susidariusi universiteto profesorių delegacija kvieisti jį profesoriatui, bet kažin kas ją su-laikęs ir jis kvietimo negavęs. "L. Aido" bendradarbis nuėjo pasiteirauti pas humanitarinių mokslų fakulteto dekaną prof. Krevė-Mickevičių ir klausė jo, ar tiesa, ką sako Voldemaras. Dekanas atsakė:

"Apie profesorių delegaciją, kuri yra minima prof. Voldemaro pasikalbėjime su tautininkų sąjungos centro atstovais, ligi šiol nieko nesu girdėjęs. Manau, kad ir buti tokios delegacijos negalėjo. Juk visiems yra žinoma, kad universiteto profesorių santykiai su prof. Voldemaru buvo labai blogi jau ir tais laikais, kada jis mūsų universitete dar profesoriavo. Nemanau, kad tie santykiai galėjo pagerėti jam esant ministru pirmininku. Juk profesoriams gerai yra žinoma, kaip prof. Voldemaras ženevoje Tautų Sąjungos akivaizdoje viešai žemimūsų universitetą ir jo džiaugėsi, kad likimas jam nebuvo lėmęs šiame universitete studijuoti. Profesoriams yra žinomi ir kiti jo blogi atsiliepimai apie mūsų universitetą. Todel aišku, kad profesoriai jis vargu galėjo tikėtis rasių sau šalininkų."

To ragauto ex-diktatoriaus, matyt, Lietuvoje niekas nemėgsta.

NUSKRIAUSTOS MOTERS PAREISKIMAS

"Naujienose" buvo rašyta, kad viena lietuvių moters Argentinoje, Monika Pavilonienė, ieškodama darbo Jono Jokubaičio agenturoje, pateko į "baltosios vergijos" namus, iš kurių jai pavyko ištrukti.

Argentinos lietuvių socialistų Sąjungos leidžiamose "Pietų Amerikos Naujienose". Liepos m. 3 d., tapo atspausdintas pačios nuskriaustosios laiškas visuomenei. Iš to laiško matyt, kad ne tik Jokubaičio agentūra įtraukė tą moterį į nelaimę, bet kokių tai keistų ryšių su šita agentūra "daruote" turi ir Lietuvos konsulas Argentinoje, nes konsulas ir jo sekretorius dėjo didžiausių pastangų, kad Pavilonienė Jokubaičio neskųstų.

Jos laiškas skamba taip:

"Kadangi Argentinos lietuvių ir švėtimtaučių spaudoje plačiai aprašyta apie mano nelaimę ir net mano fotografija nekuriose laikraščiuose patalpinta, tai aš pranešu gerbiamai visuomenei, kas seka:

"Beieškodama darbo, aš užėjau į Europa Shipping Agency, San Martin 661, Buenos Aires. Ta agentūra priklauso lietuviui p. J. Jokubaičiui. Birželio 5 dieną šių metų mane iš Jokubaičio įstaigos išvežė darbanysiu su kitom dviem moterimis. Išpradžių vežė tram-bijų, paskui autobusų, o ant galo priviečiamė automobiliu. Atvykus vieton visoms davė atskirus kambarius, liepė nusimaudyti, o naktį "šeimininkė" pabarskino į

mano duris, kad ečiau dirbti, nes, esą, jau klijentai laukia. Tuom pačiu laiku išgirdau šauksmą kitos su manim draugė į ten nuvežtos moteries. Mes visos trys su-bėgomės virtuvės ir ilgai ko-vojome už savo garbę. Per-gyvenimai buvo baisiausi, apie kuriuos šiurpulinga ir prisiminti...

"Ištrūkusi iš vietos, ku-rion mane įgrudo pono Jo-kubaičio agentūra, aš nu-ėjau pasiskųsti Lietuvos kon-sului p. Mačiuliui, bet kon-sulas man patarė tylėti ir niekam nesiskųsti. Bet žmo-nės man patarė tą dalyką taip nepraleisti ir aš gerų žmonių buvau nuvesta pas pil. Antaną Židelį, kuris Tar-nauja Tarptautinėje laivi-ninkystės kompanijoje, San Martin 56. Paaškinus daly-ką pil. Židelis ir pil. Kazi-mieras Juzakas mane paly-dėjo į Casa del Pueblo, o taipgi į Republikos bei Cri-tikos redakcijas. Critikoje man patarė kreiptis pas tei-sėją Rodriguez Ocampo, ku-ris persekioja rufijanus ir moterų pardavėjus. Iš teis-jo palociaus mane pasiuntė

Apie Įvairius Dalykus

ZIRAFĖ

Gyvunai, kurie baigia nykti. Raganosiai ir hipopotamai. — Zirafa. — Hop ir Brinko ekspedicija. — Liutas yra aršiasis žirafos priešinys. — Senovės žirafų būrai. — Senovės žirafų būrai Kinijoje. — Kaip arabų geografas aprašė žirafą.

Jeigu nieko nebus daroma, tai kai kurie gyvūnai trumpoj ateityj visiškai pranyks nuo žemės kamuolio. Apie jų egzistavimą liudys tik muziejuose sukrauti griaučiai. Prie tokių nykstančių gyvūnų priklauso raganosiai ir hipopotamai. Reikalinga apsaugos ir žirafa, nes pastaruoju laiku ir jai pasidarė gana riestai. Žirafų skaičius ėmė smarkiai nykti.

Pietų Afrikoj dar ne taip la-bai seniai raganosių ir hipopo-tamų buvo gana daug. Džung-lėse jų buvo galima užtikti di-džiausius būrius, lyginai kaip kadaise Amerikoj buivolų kai-menes. Tai buvo tada, kai tuose kraštuose neviešpatavo baltodžiai žmonės. Būrai Af-rikoj ėmė žudyti tuos milži-niškus gyvūnus be jokios ato-dairos. Iš nužudytų gyvūnų didelės naudos jie neturėjo, — sunaudodavo tik kailius, iš ku-rių tarp kitko pasidarydavo botagus jaučiams plakti. Ir tas beprasmis gyvūnų skerdimas privėdė prie to, kad šiandien muziejų ekspedicijos turi pra-leisti džunglėse pe kelis mėne-sius, kol jos užtinka raganosį arba hipopotamą.

Su žirafa atsitiko tas pat. Paskutiniaus keleriais metais labai padidėjo paklausa ant žirafos kailio. Tas kailis yra ne tik labai storas ir tvirtas, ale ir gražus. Todel už jį ir mo-ka gana brangias kainas. Priegtam iš žirafos kojų sau-sagyslių daroma stygos tam tikriems muzikaliems instru-mentams. Už žirafos kailį, sa-ko profesorius Berthold Lau-fer, Chicago's Field Muziejaus antropologas, mokama nuo 25 iki 100 dolerių. Būrai tai gana dideli pinigai.

Apie žirafų egzistavimą pir-mą kartą europiečiai sužinojo iš Hop ir Brinko ekspedicijos,

į pirmą policijos nuovadą. o p. Židelis nuėjo drauge, kai-pa vėrtėjas. Man pareikala-vus policija pakvietė Jokubaičių ir kitus jo tarnautojus tardymui, o bylą perdavė tribunolui.

"Taigi šiūmi aš persergs-čiu lietuvištes saugotis Jo-kubaičio ir jo bernų agenci-jos, nes jie gali kasžin ką padaryti. Iš policijos mane lydėjo namo konsulato sek-retorius B. Steponaitis ir mane įkalbinėjo, kad aš nu-tiličiau ir nesiskųčiau prieš Jokubaitį. Bet aš negaliu ši-biaurų žygių taip palikti ir prašau lietuvių darbininkų visuomenę ir organizacijas gelbėti mūsų sesutes nuo niekšų nagų. Saugokitės Jo-kubaičio "įstaigos" ir jo "gerentes" šundaktario Soči-kausko, nes pakliuvus jų na-guosna tenka daug ašarų iš-lieti ir amžinai nukentėti.

"Prašau Pietų Amerikos Naujienų paskelbti šį mano laišką. Esu silpna ir bejėgė kovoti prieš mūsų sesučių išnaudotojus, o konsulas, matomai, eina drauge su jais, ir mūsų ašarų nepaiso.

"Dėkoju p. Židelui, o taipgi p. Juzakui, kurie ma-lonėje bent viešumon iškelt-niekiškų elementų žygdar-bius.

"Su tikra pagarba,

Monika Pavilonienė."

Buenos Aires, Birž 25, 1930.

kuri 1761 m. aplankė Nama-qualand. Prie upės ekspedici-ninkai pamatė būrį žirafų ir kelias jų nušovė. Tulbagh Cape kolonijos olandų gubernatorių, pasiuntę žirafos kailį Leiden universiteto muziejui. Tai bu-vo pirmas to gyvūno pavidas, pasiųstas į Europą. Reikia pri-durti, kad Pietų Afrikoj var-das "žirafa" nėra žinomas. Ten tas ilgakakis gyvūnas yra va-dinamas "kameel".

Žirafos kailis yra apie colio storumo ir nepaprastai tvirtas. Vietos gyventojai darydavo iš jo sandalijas, — ypatingos rū-šies apavą.

Žirafų medžioklė yra labai lengvas dalykas, kadangi tas gyvūnas visai nėra pavojingas. Žirafa turi ragus ir dantis, bet apsigynimui nuo priešo tų natūralių įnagių ji niekuomet nevartoja.

Net pirm to, kai būrai pra-dėjo šaudyti žirafas dėl kailių, jų gyvenimas nebuvo saudus. Liuto asmenys jos turi di-džiausį priešiną. Pasislėpęs kur prie upelio liutas laukia savo aukos. Na, ir jei žirafa toj vie-toj eina gerti, tai geria pa-skutinią kartą: iš liuto nagų ji nebeištrūksta. Tuo būdu liutai pusčiaiškai daug sunaikina žira-fų.

Lyguma yra geriausi vieta žirafai, nes ten ji turi dau-riausią progos pasprukti nuo priešo. O tai todėl, kad ji la-bai greit bėga. Lygumoj net liutas negali ją pasivyti.

Žirafos vaikšto būriais. Kiek-viename būryj jų randasi nuo septynių iki šešiolikos. Tačiau kartais tenka pastebėti ir di-desnius būrius. Kiekvienas bu-rys susideda iš vienos senos žirafos ir kelių jauniklių. Se-noji žirafa yra savo rūšies va-das. Jaunos žirafos mėgsta "draugiją", todėl jos dažnai draugauja su antelopomis, zeb-rais ir strausais. Prie jų labai sunku yra prisirišanti, nes pas-jas nepaprastai gerai yra iš-vystę sąsėgėjimas ir uoslė. Prievą jos labai greit pastebi. Pravarė dar pastebėti, kad ži-rafos neturi jokio balso ir yra nebylės.

Daugelis gyvulių gali eiti, išsčiai ir zovada bėgti. Žirafa gali tik eiti ir zovada bėgti. Ir

bėga ji gana greit. Priešo spi-riama, ji keletą mylių gali bėgti po 32 mylių per valandą. Tiek vidutiniskai važiuojama automobiliu.

Afrikos žirafos trylikame šimtmetį buvo atgabentos į Kiniją. Senovės kiniečių ras-tuose yra užsilikę rekordai, ku-rie rodo, jog žirafų atgabenta ir penkiolikame šimtmetį. Tai esą buvusi dovana impera-toriams. Tie raštai taip pat liudija, jog senovės nemažai žirafų klaidžiojo po Azijos ly-gumas. Andre Thevato 1650 m. padaryta graviūra rodo, jog dar ir tais laikais buvo rengiamos medžioklės ant ži-rafų.

Žirafa yra gyvūnas, kuris

nuo senų laikų buvo žinomas egiptiečiams. Egipto ir Nubi-jos monumentuose užtikama žirafų atvaizdai. Abisinijoj arabai susipažino su žirafomis palyginamai vėlai. Vienas ara-bų geografas 1022 m. žirafą aprašė maždaug taip: Tas gy-vūnas turi kupranugario kuno sudėjimą, bulio galvą, galvijų kojas ir panašią į paukštį uo-degą.

Arabai užsiėmė žirafų pre-kyba ir pardavinėjo jas Kini-jai, Indijai ir kitoms šalims. Nuo gilių senovės žirafos bu-vo skaitomos keistais sutvėri-mais. Reikia manyti, kad trum-poj ateityj kas nors bus pada-ryta apsaugojimui tų gyvūnų nuo galutinio išnykimo. —K. A.

Atostogos Alpėse

AKLASMATE

(Tęsa)

Lietuviškieji Patas ir Patukas Alpėse

Aš lygus hercogui

Takelis darėsi vis staigesnis, ilgais amžiais išlaužtas akmeni-nio kalno šlaite. Vis dažniau pasitikom einančius, išlindus ir grįstančius. Geležinės lazdos garsiai skrebėjo, krapištomos į uolos nugara. Šlaitė aidėjo ne-paliaujamas "Heil!" Jauku ir malonu buvo pasitikti linksmi saulėjanti veidai, draugingi žvilksniai pirmą ir paskutinį kartą pasitinkamų akių ir gir-dėti atvirą nuosirdų pasveikini-mą "Heil!", į kurį taip pat at-avirai prišaukėme.

Greit ir pats Herzogsstandas lyg iš po kokio uždangalo išlin-do: jis buvo dar tik poros va-landų kelio plokštumos atsiki-rtas. Čia takas vingiuoja nuob-džiausiais zigzagais. Vieno to-kių krašte flegmatingai sėdėjo storus žmogus ir plačiu rankš-luosčiu pilavo savo raudoną kaklą, dušioj, jei neklystu, ne-bė pamato keikdamas savo liki-mą.

—Heil! heil! tarėva jam prasi-lenkdamu. Storusis kažka-numurmėjo ir nusimines žiūrė-jo į išdidžiai iškeltą kalno gal-vą.

—Matyt prusas—piktai pa-manė Patas ir nusispiovė.

1556 m. aukštumoje pasiekėm pirmąjį kalnų restoraną Herzogsstandhutte. Jau buvo žy-mu temperatūros ir atmosferos permaina. Nors saulė gana kai-tino, bet iš gilumos kaili grieb-tels toks perimantis vėjo bata-gas net šurpus nukrato. Upas darėsi geresnis. Pati našta kaž-kaip palengvėjo. Atsigėrė gry-nu limonadu, zigzagų zigzagais, laikur kojomis padėdami, ran-komis užsiropėm į Herzogsstan-dą. Ten pastatyta budelė. Čia hercogo kadaise stovėta. Atsi-stojau jo vieton.

Visa Bavarija po mano kojų

Rytai, pietai ir vakarai buvo apgulti nestekantų kalnų. Juo giliau į pietus juo tirštes-priešo. O tai todėl, kad ji la-bai greit bėga. Lygumoj net liutas negali ją pasivyti.

Žirafos vaikšto būriais. Kiek-viename būryj jų randasi nuo septynių iki šešiolikos. Tačiau kartais tenka pastebėti ir di-desnius būrius. Kiekvienas bu-rys susideda iš vienos senos žirafos ir kelių jauniklių. Se-noji žirafa yra savo rūšies va-das. Jaunos žirafos mėgsta "draugiją", todėl jos dažnai draugauja su antelopomis, zeb-rais ir strausais. Prie jų labai sunku yra prisirišanti, nes pas-jas nepaprastai gerai yra iš-vystę sąsėgėjimas ir uoslė. Prievą jos labai greit pastebi. Pravarė dar pastebėti, kad ži-rafos neturi jokio balso ir yra nebylės.

Daugelis gyvulių gali eiti, išsčiai ir zovada bėgti. Žirafa gali tik eiti ir zovada bėgti. Ir

kų, ežerų, laukų, miestų ir kai-mų, kelių ir upių.

Iš apačios rodėsi, kad kalnų šonai yra ne medžiais o samanomis apaugę, iš viršaus vėl ro-dosi, kad žebėj tik samanoms lomelėmis žaliuoja. Visai mus apgaudinėja ta perspektyva. Kur žmonės? Per mikroskopą iš čia neįmatyti to išpušto "že-mės karaliaus".

Tyly ir svajinga buvo nepa-siekiamoj gilumoje. Nieks ten nekruta nei girdėti, kaip malda į dangų kyla. Juk ji tik pro šalį skristų, jei tenai kas mels-tųsi.

Tolybėje, violetiniai melsva milžinų akryčio tirštumo, ly-gioj su mumis aukštumoj tin-giai vartalojosi, zefire besi-maudydamos grakštus debesu-kas, susiriesdamos ir išsitiesda-mas įvairiomis formomis ir pa-vidalais. Rytuose tokių debesu-kų kaimenė slarkiojo apie kal-nų viršūnes, ant kitos pasimai-na, kitas, žiurk, lyg vėglė iš pakrausio, išlenda iš tarpkalnio daubos. Arba dar vaizdžiau: rytuose lyg dantys, pakulų ir vatos prikimsti.

Kalnu raitas jodinėju

Tik taupydamas susikrausi—prisiminė man motinos pamo-kos, išleidžiant į svetimą pa-svietį laimės ieškoti. Bet ba-varai sako: Wie Wind im Ka-fige, wie Wasser im Siebe, so ist ein guter Rat in Ohren der Dummheit und der Liebe —ly-giai kaip vėjas kamine kaip vanduo? rėty teisilaiko geras patarimas kvailio ir išimylėju-sio ausyse.

Kalnai nedviprasmai man priminė šios moralės tiesą: jų viršūnės su erdve labai šykš-tauja—sieksnis, trečias ilgumo, vienas daugiausia pusantro pla-tumo aštrių aptrupėjusių akme-nų kruvos; čia budėgnė, čia galvą svaiginantis nuگریves skardis, ir vėl tas pats. Iš apačios kyšo dangum iškelti nusvile, išaizėje, raukšlėti žemės ran-kos, dar giliau suvirte, sugriu-ve beforminiai akmenų stulpai, kažkokių oro rumų griuvėsiai. Gerai, kad giliau pilkas uolas pradeda vainikuoti tirštos kal-nų pušaitės—nebe taip nyku pažvelgti į užmaskotą galybę.

Visur pilna saulės. Spindu-liuose blęskiai niukso nušvies-tos nuogos viršūnės. Tolybėj akį akina balti sniegų plotai. Čia aiškiai matyti, kad oras turi varą: net arčiausieji kal-nai prisidengę švelnia perma-toma šviesiai žydra skraiste.

Iš kalnų gilumos nuo snie-go laukų pūknoja gana gai-vus vėjalis. Kalnų viršūnėse, sako, vėjas neatskiriamas ly-dovas.

Taip lengva kvėpuoti. Geriu nematomą vėją pilna burna ir jaučiu, kaip oru sotus.

(Bus daugiau)

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Zmonių Apdaras

Nieks neišdris pasirodyti viešai nuogas. Net dėl menkos atsitiktinės apdaro netvarkos ar trukimo mes pajuntame gėdą. Bet mes žinome, kad kai kurie atogrąžų kraštų gyventojai apseina visai be jokių rūbų. Ir savo tarpe jie dėl to nejaucia jokios gėdos ir net stebėdamiesi žiūri į apsidariusius nuo galvos iki kojų europiečius.

Drabužių atsiradimą, be klimatinio priežasties, kai kurie mokslininkai (Fr. Ratzelis) aiškina dar gėdos jausmu, kuris atsirado tada, kai vyriškis pradėjo reikšti pretenziją į atskirą moterį ar moteris, versdamas jas šalintis nuo santykių su kitais vyriškiais. Tą nuomonę reikšdami, remiasi tuo, kad pirmieji drabužio pavidalai paprastai atsiranda vyriškumo ir moteriškumo ženklų vietose. Bet dabar tvirtai

kurį be jokių siuvimų pirmieji medžiotojai dėvėjo užsimetę ant pečių ir guldamas vystęsi juo, kad apsigintų nuo šalčio ir drėgmės. Kailio apsiaustus dar ir šiandien dėvi australiečiai, gotentotai, bušmenai, kai kurios negrų ir Amerikos indėnų padėrmės.

Pirmutinis siuvėjas buvo tas žmogus, kuris nekirpus kailius primityvišku būdu susiuvė į draugę.

Kur geros vilnos žvėrių pakankamai nebuvo, ten pirmieji rūbus buvo gaminami iš aulgių žiuvės plaušų. Polineziečiai iš medžio žiuvės plaušų mokėjo padaryti, nupinti gražų savotišką audeklą vadinamą tapą, labai panašią į milą. Braziliečiai rūbus gaminosi iš vadinamo marškininių medžio žiuvės. Šiaurės vakarų Amerikos indėnai moka pasisiuti kailinius iš paukščių odų.

Pirmutinis pinto ar austro audeklo rūbas buvo keturkampis jo gabalas, kurį užsimedavo ant pečių ir kad nenukristų kampais po kaklu susedavo šakaliuku, vėliau jau kiek gražesne spalva arba viršutinį dešinį kampą permesdavo per kairįjį petį tokiu būdu, kad dešinioji ranka būtų laisva. Viršutiniai senovės egiptėnų, asirų, babiloniečių, žydų drabužiai, graikų gimatijonas, romėnų toga buvo ne kas kita, kaip palaidas audeklo gabalas.

Amerikos indėnų viršutinis rūbas yra pončo, panašus į musiškę anklodę, su skylių vidury galvai iškišti. Iš pončo lengva suprasti, kaip keturkampis audeklo gabalas gali virsti marškiniais: reikia tik šito keturkampio audeklo gabalo kraštai žemiau rankų siuti ir prisuti rankovės. Ir moterų rūbai ir vyrų švarkai yra kilę iš praečiausios marškininių formos. Šiaurini marškiniai perjuosti per juosmens odinį ar vytių diržą buvo paprastas kasdieninis senovės Rytų tautų apdaras.

Jeigu ilgų marškininių užpakalinę ir priešakinę palas tarpe kojų sukabinsim, kaip tai daro Rytų moters, kad patogiau būtų vaikščioti, tai gausim kelnes. Iš pradžių taip ir darydavo: marškininių palas iš apačios perkirdavo ir paskui kraštus susiudavo. Vėliau kelnes nuo marškininių atskyrė, bet abi kojos turėjo po askirą kelnę ir jas apsiudavo skyrium. Iš audeklo gabalo apsukto apie kuną per juosmenį ir palaikomo juosta pasidarė sijonas.

Karštuose kraštuose žmogus gali vaikščioti basas, bet vaikščioti po sniegą, po šaltą žemę ir net po saulės įkaitintus akmenis jau reikia apavo. Laukinių apavas yra prie kojų plaušais ar šniurais prištis medžio žiuvės ar odos gabalais. Amerikos indėnai yra prasiimanę minkštas odines kojines. Pusbacių ir ilgaulių batus išgalvojo Azijos klajokliai. Vyžos ir naginės yra Europos tautų išmislis. Jos dar ir dabar neišnyko net Lietuvoje. Kiniečiai avi savo ypatingos formos audeklines nagines.

Kojinės jau daug vėlesnių laikų išmislis, tačiau jos jau visai baigia nugalėti autus.

Vienplaukiai vaikščioja ne tik mažai kultūrinių tautų žmonės. Senovės romėnai ir graikai taip pat kepurių nenešėjo. Galvą prisiidengdavo tik kėlonių ar neoro metu. Pirmieji kepurė buvo gabalas žvėries kailio, veltinio ar paprastas aulgalis lapas parištas per pasmakrę raisteliu, kurio liekanų dar ir mūsų galvos apdaro yra.

Pintinės bryliuotos skrybėlės išsiplatinsios šiltesnėse žemdirbystės kraštuose. Karštų stėpių ir dykumų gyventojai, kad apsaugotų galvą nuo saulės spindulių trenkimo, dėvi avies kailio kepurės arba apsiuvinioja galvą audeklo gabalu, kuris sudaro vadinamą čalmą arba tiurbaną (tiurbane audeklas apsuktas ne tiesiai ant galvos, o ant tam tikros kepurės).

Šaltų kraštų gyventojų galvos apdaras yra prisiutas prie viršutinių drabužių kapšonas. Atogrąžų srityse, t. y. Australijoje, Melanezijoje, Polinezijoje, Vidurinėje Afrikoje ir kitur čiabuvių tautos ir dabar beveik jokių drabužių nedėvi, pasitenkindami tik audeklo gabalo apsiaustais ar vadinamomis gėdingumo juostomis. Kai kuriuose šiltų sričių vietose, kad apsisaugotų nuo saulės spindulių ir kandančių vabzdžių, visą kuną žmonės išsėdė moliu arba riebalais.

Šiltesnėse, bet jau neatogrąžų kraštuose, apdaro žmonės prisiidengia tik kuno dalis, daugiausia apatinę kuno dalį, kuris lengva nusiimti. Tai daugiausia lengvo audeklo apsiaustai, plačios per juosmenį juostos arba ir plačios kelnės. Viršutinių ir apatinių rūbų čia nesiskiria.

Šaltų kraštų žmonių rūbai daugiausia kailiniai, kuriais apsiuvinama tiesiai ant nuogo kuno. Paprastai jie siuvinami vienu kailiu plaukais į vidų, kitu į viršų. Toks rūbas labai gerai apsaugo nuo šalčio.

Rubuose žymu ne tik klimatinio sąlygų įtakos. Čia dar turi reikšmės ir kitos geografinės sąlygos bei gyvensenos būdas. Kalnų gyventojai, kuriems daug reikia laiptoti po kalnus, dėvi trumpas iki kelių kelnes.

Stėpų tautos, kurioms tenka daug jodinėti, mėgsta labai plačias kelnes. Lietingose vietose labai išsiplatinę neperšlammami apsiaustai, o pastaruoju laiku net kaliošai. Žvejų tautos, kaip Sibiro čukčiai, eskimai, koraičiai, kamčadalai moka puikiai pasisiuti apsiaustus iš mešų ir vandens žvėrių, kaip ruonių, žarnų. Tunguziškos Pamurio ir Usurijos padėrmės, taip pat Sachalino giliai gražūs vasarinius apsiaustus siuva iš žuvų odų. Plintant rubams, į juos nuosekliai buvo perkeltami tie papuošalai, kuriuos pirma dėvėjo ant nuogo kuno. Pav., apyrankės virto rankogalių apsiuvinėjimais, karoliai apikaklėmis, kuno išdažymas ir tatuiravimas — rūbų marginiais. Rūbų marginiai ir spalva pareina ne tik nuo žmonių skonio. Snieguotose tundrose žmonės mielai apsidaro baltai, kad nesiskirtų iš aplinkos ir ne taip greit būtų pastebimi, o tas medžiotojams labai svarbu. Smėlio dykumose ir stėpėse labiau mėgstama rusvos spalvos rūbai.

Kiekviena tauta vėl turi savotiškų, vadinamų tautiškų rūbų.

Rubais žmogus ne tik apgina savo kuną nuo netinkamų pašalinių veiksmy, ne tik prisi-taiko savo darbo ir veiklos sąlygoms, bet rūpinasi jais padaryti įspūdžio kitiems žmonėms.

Kol tauta gyvena atskirai užsidariusi, ji išlaiko savo tautinį apdarą. Bet kadangi pilno uždarymo paprastai nėra, tai kiekvienos tautos apdare tuojau pasireiškia svetimos įtakos. Kad ir tautų apdaras labai keičiasi, tačiau senos apdaro formos visiškai neišnyksta. Indijoje senas braminas, atskirdamas nuo pasaulio, kad galėtų pabaižti savo paskutines gyvenimo dienas vienuoj, religiniam susikaupime, apsidaro medžio žiuvės rūbais. Madrase per šventes vieno žemesnio tuomo žmonės nusimėta paprastus rūbus ir juos pakeičia medžių lapų priekyštėmis.

Jau naujojoje akmens galybėje valdovų ir turtojų rūbų skirtasi nuo paprastų žmonių rūbų dideliu įvairumu ir turtin-gais papuošimais. Vėliau tie skirtumai dar padidėjo ir dabar yra visur ten, kur žmonės yra susidalinę griežtai skirtingais aukštesniais ir žemesniais luomais.

Nuo eilinių piliečių rubais skiriasi ne tik aukštųjų religinių dvasininkai, bet ir nekultūrinių tautų burtininkai, šamanai ir kitoki. Išimti sudaro čia

tik Japonijos šinto žyniai ir mahometonų mulos, kurie ypatingų kunigiečių rūbų nedėvi. Kylant kulturai, plintant žmonių lygybės idejai, menkėjant luominėms organizacijoms, nyksta ir rūbų skirtumai.

Vakarų Europos kultūros tautų rūbai per ilgus amžius palieka beveik nekintami ir paprastai. Pirmiau žmonės patys kiekvienas sau siuvisi. Siuvėjai amatininkai atsirado apie XI amžių, o nuo pabaigos XIII amžiaus atsirado ir mados. Mados vaikytis lengviau pradėjo vyrai, o moterys paliko daug konservatyviškesnės. Moterys mados pasidavė tik į vidur-amžių pabaigą. Iki XVIII amžiaus pusės nepaprastai puošnūs, margi ir įvairūs buvo vyrų rūbai. Bet pradžioje pereito amžiaus vyrų išieginiai rūbai apsisitojo ties pastoviomis formomis ir spalvomis.

Labiausiai atsilikusiose tautose, pav., australiečiuose ir kit., iš išorės ir rūbų vyrai ir moterys mažai skiriasi nuo vieni kitų. Tik vyrai turtingiau ir daugiau puošiasi. Šiaurės Amerikos indėnų vyrai dėvi kelnes ir apsiaustus, moterys sijonus ir liemenes. Bet kuklūs moterų rūbai griežtai skiriasi nuo brangių vyrų rūbų ir nuo puošnių vyrų galvos apdarų.

Laukinių Afrikos negrų padėrmių moters iš viso mažai rūbų dėvi, o kai kur (niama tautelės) visai rūbų nepripažįsta, bet dėl to labai gausiai apsiuvinama visokiais papuošalais. Polariškųjų Azijos tautų vyrai ir moterys dėvi vienokius ir tuos pačius rūbus, tik galvą čia puošia jau ne vyrai, o moters. Kinuose ir moterys dėvi kelnes.

Didžiausių skirtumų vyrų ir moterų rubuose yra Europos kultūros tautose. Visoki moterų bandomai priartinti savo apdarą prie vyriško apdaro ligi šiol čia niekais.

Pilnai apsidariusi žmonija nepalyginamai skaitlingesnė ir kultūringumo atžvilgiu nepalyginamai aukštesnė už visai neapsidariusią ar pusiau apsidariusią žmoniją. Rubai padėjo žmonijai apsigyventi visose žemės kamuolio srityse, išlikti, kada užėjo ledumečių gaudynės, pakilti į šių laikų civilizacijos aukštumą. Rūbų ir jiems medžiagos gaminimas maitina milijonus žmonių, suteikia darbo bene vienai dešimčiai žmonijos daliai. Plačiausi medvilnės plantacijų plotai, milijoninės šilkavilnių avių kaimenės, tekstilės

fabrikų milžinai, įvairios siuvyklos tiekia darbo ir dūonos ne tik paprastiems darbininkams, bet ir technikos mokomams bei mokslininkams ir net skoningiems ir gabiems menininkams. [“L. U.”]

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINGUS LIETUVON
To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

(Kaip ARABAI) tvirtina

أفب طریفہ رشتہ دروغی

— ir tai reiškia “geriausias ką pinigais gali pirkti”. Kada Motina Ganta galės parupinti geresnę medžiagą ir mokslas suras geresnius budus, tik tada, bet ne pirmiau, jus galėsite gauti ką nors geresnio už Budweiser Barley-Malt Syrup. Neturi priemonių, ar fillerių. Neturi dirbtinės spalvos, ar skonio. Neturi substitutų. Garantuotas 100 nuosimčių tyrimo.

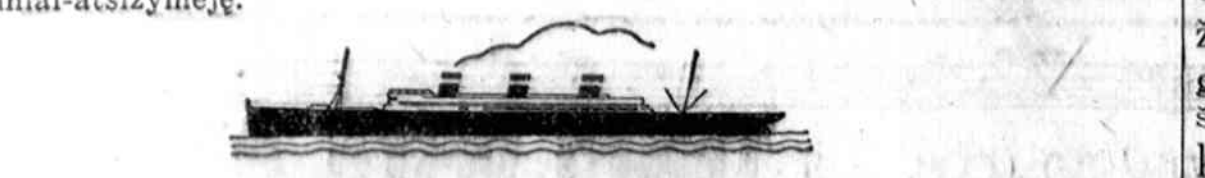
Anheuser-Busch
Budweiser
Barley-Malt Syrup
SVIESUS AR TAMSUS - RIEBUS - NĖRĀ KARTUS

Western Sales Corporation
1525 Newberry Ave.
Chicago, Ill.
Distributors, Phone Canal 7051

ANHEUSER-BUSCH — ST. LOUIS
Taipgi išdirbėjai Busch Extra Dry Ginger Ale BM 158

Vėlyvos Vasarinės Ekskursijos į TĖVYNĘ

Pasirink bent kurį iš sekančių išplaukimų kad užtikrinus nepalyginamus patogumus kuriais visi United States Lines laivai yra pasatliniai-atsižymėje.

Rugpjūčio Išplaukimai
S.S. LEVIATHANRugpjūčio 2-ja ir 20-ta
S.S. PRESIDENT HARDINGRugpjūčio 6-ta
S.S. PRESIDENT ROOSEVELTRugpjūčio 9-ta
S.S. GEORGE WASHINGTONRugpjūčio 19-ta
S.S. AMERICARugpjūčio 27-ta
S.S. REPUBLICRugpjūčio 30-ta
Plaukia į Plymouth — Cherbourg — Southampton — Hamburg

Ruoškis būti savo Tėvynėje vėliausiomis vasaros ir ankščiausiomis rudens savaitėmis kada ganta yra visoje savo grožybėje.

Pirk laivakortes į abų galų!
Keliaunant šiais Amerikos laivais, pinigai kuriuos Jūs praleisite pasilikis Amerikoje — tuom padidins šalies gerbūvį.
Pilnų informacijų, kainų, ir t. t., kreipkitės pas savo vietinius laivakortų agentus arba rašykite tiesiog į

UNITED STATES LINES
CHICAGO OFFICE
Charles Kreilek, Gen. Agt.,
218 N. Michigan Avenue
GENERAL OFFICES
15 Broadway
New York City

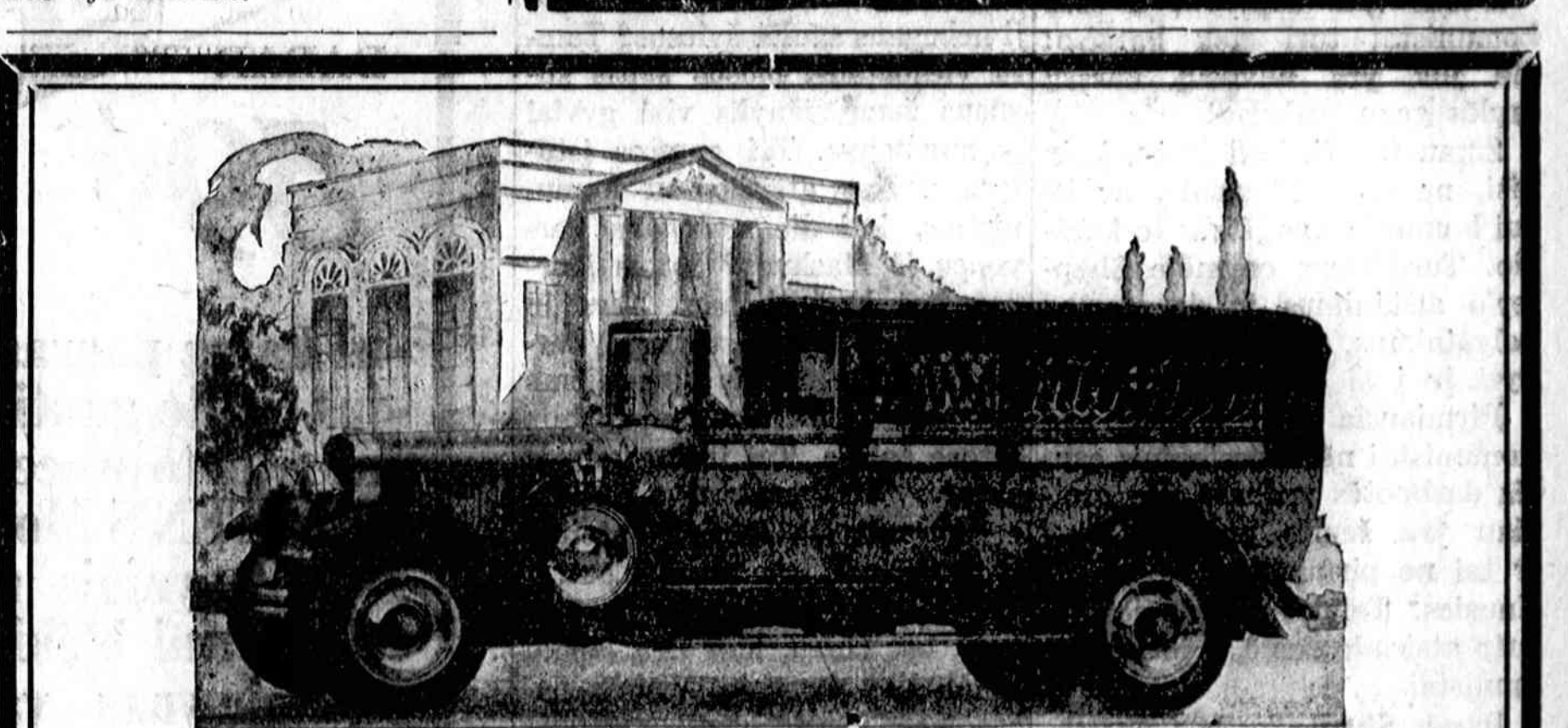
Šaukite YARDS 1770 del VALYMO už
Naujas Žemas Kainas
Išvalomi ir Suprosinami

Vyrų Siutai, Topkautai \$1.00
Moterų Paprastos Dresės \$1.00
Kautai

I šią kainą įeina pasiėmimas ir priataymas

Kenwood Cleaners
740-44 West 47th Street

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902
3514-16 Roosevelt Rd.
Art. St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Ambulance Patarnavimas
Mes esame vienatiniai lietuviai graboriai, kurie turime ambulancę patarnavimą.
Musų firma yra viena seniausių tarpe Chicagos lietuvių.
Eudeikio graborių įstaiga išdirba įvairius grabus: pigiausias ir brangiausias ir čia jų yra didžiausias pasirinkimas. Taipgi užlaikome visokius rūbus aprenkimui mirusiųjų.
Nuliudimo valandoje, pašaukite mus; mes visuomet suteiksime jums mandagų ir tinkamą patarnavimą.

J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49th Ct., Cicero
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tarp Chicagos Lietuvių

Ką sako žvaigždės apie komunistus

(Laiškas Reporterui)

Brolau Reporteri, —

Tu ir tavo draugai mėgiate kai kada špūsus krestis iš komunistų. Turiu betgi pasakyti, kad jūsų špūsai netinka. Komunistai turi daug gilesnę praeitį, daug rimtesnę dabartį ir daug tragiškesnę ateitį, nei tema juokams tarnauti.

Jei manim netiki, tai pasiklausyk ką sako vienas įžymiausių Amerikos ir viso pasaulio mokslininkų, astronomas Harlow Shapley, ir suprasi, kad aš kalbu teisiybę. Štai jo žodžiai:

„Žemė, kadaise buvusi kaip gazas ir skystimas, išsiuogino kietą plutą; gyvi tvariniai atsirado ant tos plutos — gyviai, tokie kaip augmenys ir žmonės, visi susiformavę iš materiolų, kurie seniau buvo karštos gazinės Saulės atmosferos dalis.“

Iš šių mokslininko žodžių gali suprasti, kodėl taip troški pasidaro atmosfera kur susirenka didesnis komunistų skaičius, nes jie, mat, pilni gazų. Bet negalima nei valandėlį užmiršti, kad jie yra dalis viso universo.

Jūs dažnai pasiepiate komunistus deliai to, kad jie karščiuojasi, nesuvaldo. Bet paklausyk toliau ką tas mokslininkas kalba:

„Saulės paviršiaus temperatūra siekia daug-maž 10,000 laipsnių Fahrenheito ir visi materiolai ten yra garo pavidale... Saulė, faktinai, visa yra gazinė iki paties centro, kur temperatūra siekia milijonus laipsnių karščio.“

Dabar gali suprasti, iš kur komunistai turi tiek karščio: jie juk yra buvusių karštų saulės gazų padaras!

Žinau taipgi, kad ir tu, kaip kiti, ne retai klausiate, ar ilgai komunistams išteks to karščio. Turėdamas omenyje Shapley'o aiškinimus ir darydamas palyginimus, pamėginu atsakyti ir į šį klausimą.

Pirmausia turi žinoti, kad komunistai nėra tiesioginis saulės darbuotės padaras. Jie greičiau yra žemės produktas — ir tai ne pirmiausias ir ne geriausias. Taigi dabar apie tai, kaip atsirado žemė, o iš jos komunistai.

Pasak Shapley'o, bus ne mažiau, kaip 3,000,000,000, o gal ir iki 8,000,000,000 metų, kada netoli saulės — vos keleto milijonų mylių atokume — erdvė praplaukė žvaigždė, tur but žymiai didesnė, ne kad saulė. Štai ši žvaigždė išsukusi saulėje didelę audrą, didelės vilnis, kaip kad mėnulis, pavyzdžiui, išsukia vilnis vandenynė.

Aukštosios tų vilnių atitrukusios nuo saulės, materiolas nebegalėjęs suslinkti atgal į saulę. Na, ir pradėjęs jis suk-

ti. Ot, ir susiformavęs jis planetas, viena kurių yra ir mūsų žemė.

Kaip matai, audros arba vilnys buvo praeityje. Jos kyla ir dabar. Jos yra vienas visatos reiškinys. Well, 1917 metais audros arba vilnys kilo Rusijoje. Jos buvo taip didelės, kad nebegalėjo susėsti atgal. Ir ve, pasakoj, mes užtinkame tų audrų arba vilnių materiolą taip Amerikoje, kaip kitose šalyse; užtinkame komunistus. Ir kaip planetos sukasi apie savo motiną saulę, taip komunistai sukasi apie Maskvą.

Tai yra, pasakysiu, kaip koks gamtos įstatymas. Ir juokų iš to negalima daryti.

Jūs dažnai kalbate su pašaipu apie Maskvos seničius. Bet skaityk šekamus Shapley'o žodžius:

„Be to, mes gyvename absoliučiai mūsų žvaigždės, Saulės, duosnumu. Net mūsų šiluma atkeliauja iš Saulės, taip tiesioginiai — šviesa, kaip tiesioginiai — pavydalu anglies, durpių, organiško aliejaus; o ir visas mūsų maistas priklauso nuo tos pačios žvaigždės.“

Matai, visi mes maitinamės mūsų močiutės saulės duosnumu. Ir nesijuokime iš to. Kodėl gi negali mūsų komunistai maitintis savo močiutės — t.y. Maskvos — seničiais? Kam krestis del to špūsus iš jų? Tai yra gamtos įstatymas.

Dar žodis-kitas apie komunistų ateitį. Pasak Shapley'o, saulė esanti mūsų žemės motina. Ji maitina savo vaiką nepaprastu duosnumu. Shapley nurodo, kad kiekvieną sekundą saulė išmetanti į erdvę apie 4,000,000 tonų šviesos. Tenka manyti, jogei kada nors jos duosnumas išsisems. Nes dabar ji pati terioja save.

Tesdamas paralelę saulės su Maskva — bent komunistams — esu linkęs manyti, kad ir Maskvos duosnumas kada nors užsiraus.

Kas atsitiks su žeme, kada ji nebegaus saulės šviesos? Tamsa viešpataus, baises šaltis spaus žemę, išnyks visi gyviai ir augmenys. Tai gamtos įstatymas. Kas atsitiks su komunistais, kai jie nebegaus červonų iš Maskvos? Šaltas šiurpas ims kratyti juos. Mirs jų visas judėjimas, sustings darbuotės, užviešpataus komunistų sutemos taip Amerikoje, kaip kitose šalyse. Tai irgi... kaip ir gamtos įstatymas.

Supranti — traginga ateitis. Ir juoktis iš jos neprivalote.

Galėčiau ir daugiau papasakoti, bet žinau, kad ilgų laiškų redakcijos nemėgia. Vienok patarčiau pasiskaityti minėto Shapley knygelę „The Universe of Stars“. Sužinosi kai ką įdomaus, o gal dar atsiras noro ir daugiau skaityti.

Rimtas.

Nauji Buick automobiliai 1931 metų

Buick Motor Co., liepos 22 dieną demonstravo savo naujus 1931 metų Buick automobilius. Tie nauji automobiliai daug kuo pagerinti, išrodo gražų ir stiprų, o svarbiausia yra

tas, kad tie nauji automobiliai turi 8 cilindrių motorą.

Motoras veikia labai tyliai ir permainomas gyvų lengvas ir tykus. Tie nauji automobiliai turi nuo 76 iki 104 aklų pajėgos ir gali bėgti 80 iki 90 mylių į valandą. Tai greiti automobiliai. Kam reikia kur nors greitai nuvažiuoti, tai su naujuoju Buicku gali umai tai atlikti.

Kainos tų naujų modelių irgi nėra brangios — nuo \$1025 iki \$2035. Tokiomis pigiomis kainomis Buick automobiliai dar nebuvo parduvinėjami nuo pat didžiojo karo laikų.

Jei kas mano pirkti dabar automobilį, lai atsilanko į Buick automobilų Sales Room ir ten pamatys naujus 1931 modelius.

— Ant.

Atostogininkų laiškas

„Naujienoms“, —
Atsidurėme ypatingoje vietoje. Atrodo lig Kalėdos būtų: eglės ir sniegas. — F. S. Tupikaitis. (Laiškas iš Kanados. — Rep.)

Šiandie italų dainos

Italija, saulės ir dainos šalis, bus atvaizduota muzikoje „Mėgiamų Europos liaudies dainų“ programė iš WBBM radio stoties, šandie vakare, 8 val. Šiuos programas ruošia Wennersten's Malt-Hop.

Linksmasis northsidiečių išvažiavimas

Sekmadienį, liepos 27 dieną, northsidiečių lietuvių klubas

— Morning Star — rengia išvažiavimą į Lake Zurich. Išvažiavimas bus tos aplinkės sodne, vadinamame Spanish Grove.

Važiuoti reikia keliu No. 19. Tuo keliu važiujant galima privažiuoti prie pat sodno.

Jeigu kurie norės važiuoti kartu, buryje, tai turi susirinkti prie klubo buveinės, adresu 1652 North Damen ave., 8:30 valandą ryte.

Taipiau ir tie, kurie neturi mašinų arba kurie norėtų važiuoti trokais, kartu su kitais, turi susirinkti prie klubo buveinės. Trokai pradės vežti piliką į pikniką kaip 8:30 valandą ryto.

Šis išvažiavimas vadinama Basket pikniku. Ne svarbu tečiau koks yra jo vardas. Svarbiau tai, kad jis bus vienas didžiausių ir linksmiausių Northsidiečių lietuvių išvažiavimų šią vasarą.

Visų pirma, išvažiavime susirinks klubo nariai. Paskui jo draugai; bus taipgi tų draugų draugai — trumpai kalbant, visa Northsidiečių lietuvių kolonija. Antra vertus, kas nežino, kaip šauniai moka priimti savo svečius ir sudaryti smagų užą Morning Star klubas?

Taigi atsižvelgiant į prisirengimus, kuriuos klubas daro šiam išvažiavimui, galima tikriems būti, kad tai bus viena smagiausių šios vasaros pramogų. Todėl — visi į Morning Star klubo basket pikniką sekmadienį, liepos 27 dieną!

Rep.

ATĖJO „Kultūros“ No. 6-7. Galima gauti „Naujienose.“ 45c kopija.

DABAR

59¢

— už kainą paprasto molto — jūs galite gauti garsaus patentuoto proceso WENNERSTEN'S Molta su Tikrais Apyniais susendintais tiesiai blekinėje. — Jūsų kaimynas vartoja jį.

Pasiklausykite šį vakar iš WBBM stoties, 8 val. vak., „Mėgiamų Liaudies Dainų“

WENNERSTEN'S
REAL HOPS IN RICH MALT

CHICAGOS ŽINIOS

Gal but paskendo mergina

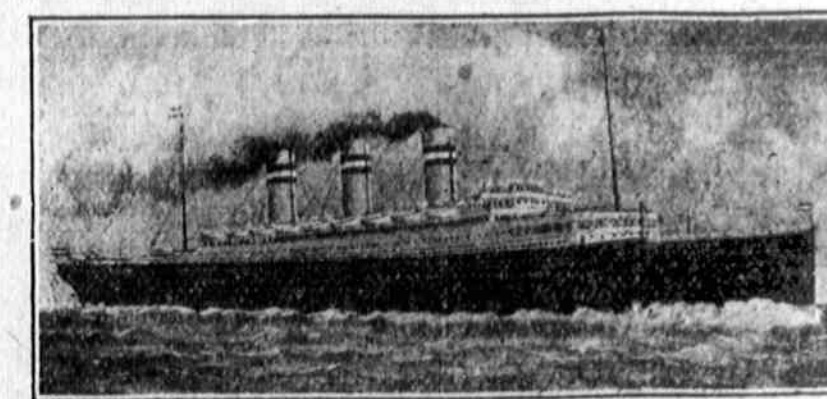
Netoli nuo Lemonto policija dar tebeieškojo vakar kuno Miss Catherine Obrenski, 18 m. merginos, apleistos akmenų duobėje, pilnoj vandens. Manoma, kad mergina paskendusi duobėje. Prapuolusi mergina gyveno adresu 25 West 119 street.

Pasmerktas kalėti, bet džiabo gal nepraras

Pavieto asesorius Gene Oliver tapo nubaustas kalėjimu 18 mėnesių ir pinigine lausme \$12,500. Bausmė jam uždėta todėl, kad jis nusikaltes takų įstatymams, pats budamas takų asesorius, visuomenės tarnautojas.

Bet gali būti, kad Oliver takų asesoriaus džiabo nė nepraras. Tokia yra nuomonė kai kurių advokatų. Ir gal ji yra teisinga: reikia atminti, kad varnas varnui akies nekerta;

DIDELĖ EKSKURSIJA LIETUVA

NAUJU IR DIDELIU LAIVU
STATENDAM

Išplaukia iš New Yorko

Rugpjūčio 16 d., 1930, 12:05 A. M.

Pasąžieriai sulipa Rugpj. 15 d., po 8 P. M.

Spalių 27-tą visos bažnyčios Lietuvoje švęs Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų mirties sukaktuvę.

Laiškovorčių Kainos į Klaipėdą:

Trečia Klase į vieną pusę	\$107.00
Trečia Klase į abi puses	181.00
Turistinė III kl. į vieną pusę	130.50
Turistinė III kl. į abi puses	215.00

Lietuviai iš visų šios šalies dalių prisideda prie šios ekskursijos. Del platesnių žinių ir rezervacijų kreipkitės prie:

P. BALTUTIS	1739 So. Halsted St.	„NAUJIENOS“
3327 So. Halsted St.		J. J. ZOLP
V. STULPINAS	4559 So. Paulina St.	
3255 So. Halsted St.		

arba
HOLLAND - AMERICAN LINE
40 NORTH DEARBORN ST., CHICAGO, ILL.

Spaudos Darbus

Padarome Visiems Greitai ir Pigiai

BIZNIERIAMS

Bilas
Biznio Korteles
Laiškus ir Konvertus
Plakatus

DRAUGIJOMS:

Atsišaukimus
Lapelius
Korteles
Programus
Tikietus

PAVIENIAMS:

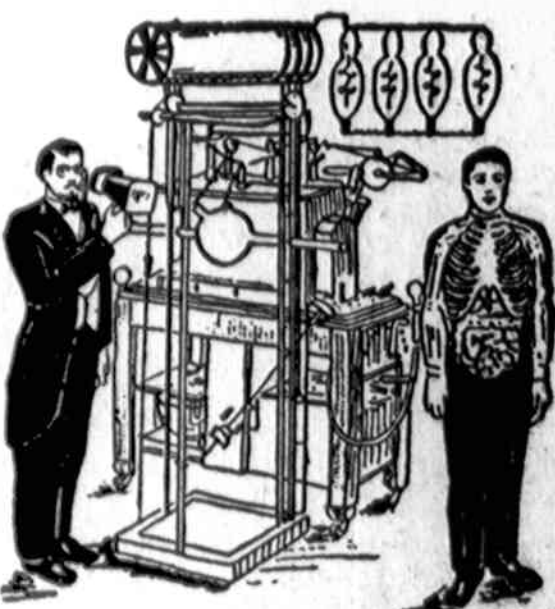
Vizitinės Kortelės
Vestuvėms Laiškai
Suzieduotuvėms
Kortelės
Pasveikinimai, etc.

Draugijoms Konstitucijos ir jų Vedamos Knygos yra Musų Specialybė. Padarom jas ant specialio užsakymo taip kaip jos vedamos, su specialėm linijom ir lietuviškais antgalviais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street,

Chicago, Ill.

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

THEM DAYS ARE GONE FOREVER

Perpetuate This on Your Pianola.

AT CROSS-WORD PUZZLES YOU'RE JUST GREAT... YOU'RE WONDERFUL WE THINK

BY GULLY CAN YOU BEAT THAT? WON'T IT DRIVE A MAN TO DRINK?

GIRLS NEVER USED TO LOOK AT ANY HOMELY, STUDIOUS GINK!

THEM DAYS ARE GONE FOREVER!

Chicagos sveikata

Žinojo vieta

William Wisner, 70 metų, gyv. 18 North Lorel st. ir buvęs seniau policininkas, atsilankė į graboriaus įstaigą (500 So. Cicero ave.) ir čia nusišovė.

4559 So. Paulina St.
Tel. Yards 0145

MATYKITE MUS
AR RASYKITE
**U. S. PROPERTY
SALES COMPANY**
Room 1020
188 WEST RANDOLPH ST.

Lauk mus ateiņant!
Nuliude liekame:
Moteris ir Sunus.

vēse visose mies-
to ir miesteliu da-
lyse. Moderniāka
kopyleša veltui.
3103 S. Halsted St.

DR. V. A. SIMKUS
GYDYOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:

DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12

Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Res. 6515 So. Rockwell St.

Tarp Chicagos Lietuvių

Dalyvaus Naujienu gražuolių konteste

Tai p-lė Albertina Zvinziniūtė, kuri dalyvaus "Naujienu" rengiamame gražuolių konteste. P-lė Albertina lanko komercijos kolegiją.

Piknikas su gražuolių kontestu įvyks rugp. (Augusto) 3 d. Gražuolės, subrūškite ir siųskite aplikacijas. Kas žino, gal tai bus jūsų didžiausias giliukas: laimėsite brangias dovanas.

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą įsigijom tikrai kultūrišką "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvasiavaininį spalvotą žurnalo

"VAPSVA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sąsto: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.

PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lt. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

MADOS MADOS MADOS

3444

3444—Mažutei mergytei lengva ir patogiai suknelė. Galima siudinti iš blyte kokios lengvos materijos. Ją galima pasiūti į keletą valandų. Sukirptos mios 6, 8, 10, 12 ir 14 metų amžiaus mergaitėms.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blanketę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mios ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienu: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No
Miosos per krutinę
Vardas ir pavardė
(Adresas)
(Miestas ir valst.)

Cicero

Ir ką jūs sakysite — vėl ligonis iš 48 court. Tai pp. Balciūnų dukrė, gyv. adresu 1402 So. 48 court.

Ji randasi šv. Onos ligoninėje, kambarys No. 428. Pirmadienio ryte jai padaryta apendicito operacija.

Antradienio vakare mačiau ligonę. Atrodo gerai, tik truputį dar silpna. Bet už dienos kitos sustiprės.

Atrodo, kad šiemet tas 48 court tikrai pasidarė apsestas ligų.

Daugelio žmonių Ciceroje vakacijos baigiasi. Pirmadienį, liepos 28 dieną, Western Electric darbininkai ir darbininkės visi grįžta darban, saulės apdėgti, pilni energijos. Ir tokios vakacijos yra labai geras dalykas. Vieni važiuoja giminių atlinkyti, kiti trisiasiai apie savo bakažes, o dar kiti taip sau — nieko neveikia. Gi aš praleidau daug laiko sergančius lankydamas.

Trims dienoms buvo išvažiuoti Springfieldan p-nia Lukštienė. Ji lankėsi ir kituose miesteliuose. Matė daug gražių vietų, įsigijo daug gražių įspūdžių.

O p. Černevičius, su dukteria ir draugais, buvo pasiekę net Pittstoną, Penna., angliakasių koloniją. Įspūdžiai ne kiek. O visų blogiausia tai, kad važiuojančius namo juos išti-

ko nelaimė. Didelis automobilis, smarkiai bėgdamas pro šalį, užkabino ir apvertė jų filverį. Tik laimė, kad sunkiai niekas neukentėjo. Bet išgąsčio tai ištiko. Tas nuotikis man primena velionio Lukšto mirtį, kuri ištiko jį apie šį laiką.

Tai gi matome, kad vakacijos suteikia malonių, o kartais ir labai nemalonių atsiminimų.

Draugystė Lietuvos Kareivių užgyrė Komisijos darbuotė reikale L.L.N.B. Komisija palikta darbuotis ir toliau, kol bus įvestas balsavimas nuo šėry. Tegul "Vilnės" peckėliai ignoruoja tą reikalą kaip nori, bet tikslas bus atsiektas anksčiau ar vėliau. D.

Roseland

Lietuvių Scenos Mylėtojų Rateljė rengiasi naktiniam basket piknikui, kuris bus liepos 26 dieną, Dešers parke, Crete, Ill. Tai bus tur but gražiausias ir geriausias piknikas, įdomus tuo, kad per naktį galėsime šokti prie geros muzikos, dainuoti, kad net miškas skambės, valtelėmis plaukioti, žuvažti.

Rateljio vaidilos ir vaidiliuotės per naktį šventąją ugnį kurens.

Valgysime viską, ką gausime iš gospadinių, gersime tyrą, šaltą vandenį ir ką turėsime.

Tad visi, kurie mylite linksmą laiką praleisti, kviečiami esate šeštadienio vakare, 26 liepos, 6 valandą rinktis prie Strumilo svetainės. Iš čia važiuosime pietų linkui, į Dešers daržą. Ten rasime viską gatavą — stalus, suolus ir tt. Tikimės, kad visi bus užganėdinti.

Kviečiame visus ir visas skaitlingai dalyvauti, nes tai bus paskutinis Ratelio išvažiavimas šiais metais.

Kvieslys.

Pastaba: Širdingai atsiprašau, kad šis užkvietimas pasirodo kiek pavėlavęs, bet tai ne mūsų kaltė. Komisijos vardu, Kvieslys.

Jeį nori išmokyti gerai rašyti — nusipirk typewriterį.

Mirė

Mirė Pranciškus Kujava, 4726 So. Laflin st. Buvo 25 metų. Mirė po trumpos ligos, liepos 24 d. Paliko nuliudusio žmona ir 3 kūdikiai.

Laidotuvis bus pirmadienį, liepos 28 dieną, 8 val. ryto, iš namų kuriuose gyveno į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o iš čia į šv. Kazimiero kapines. Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis, 4605 So. Hermitage ave.

Radio Programai

SIANDIE VAKARE
iš Chicagos didžiųjų radio stočių
1020 Kc. — KYW — 294 M.

5:30 p.m. — Uncle Bob.
6:00 p.m. — Tony Nuzzo's Canton Tea Garden Orchestra.
6:25 p.m. — Teaberry Sports Review.
6:30 p.m. — Stone's Congress Orch.
7:00 p.m. — NBC — Cities Service Concert.
8:00 p.m. — NBC — Interwoven Pair.
8:30 p.m. — NBC — Armour and Co. concert Orchestra.
9:00 p.m. — NBC — Armstrong Quartet.
9:30 p.m. — NBC — Eastman Kodak Program.
10:00 p.m. — Teaberry Sports Reporter.
10:05 p.m. — Chicago Herald and Examiner News Flashes.
10:10 p.m. — State Street Tomorrow.
10:30 p.m. — NBC — Amos 'n' Andy.
10:45 p.m. — Wayne King's Aragon Orchestra.
11:15 p.m. — Public Service — Temperature; Weather; Correct Time.
11:20 p.m. — Russo's Edgewater Beach Orchestra.
12:00 p.m. — Tony Nuzzo's Canton Tea Garden Orchestra.
12:15 a.m. — Stone's Congress Orch.
12:45 a.m. — Tony Nuzzo's Canton Tea Garden Orchestra.

670 Kc. — WMAQ — 447.5 M.

5:00 p.m. — Topsy Turvy Time.
5:30 p.m. — Harold Van Horne, Pianist.
5:45 p.m. — Model Airplane Club.
6:00 p.m. — Daily News Concert Orchestra.
6:15 p.m. — Movie Calendar.
6:30 p.m. — Sports Announcements.
6:45 p.m. — Musical Program.
7:00 p.m. — Harold Van Horne, Pianist.
7:10 p.m. — News Concert Orchestra.
7:30 p.m. — CBS — U. S. Army Band.
8:00 p.m. — CBS — True Story Hour.
9:00 p.m. — CBS — Male Chorus.
9:30 p.m. — Musical Program.
9:45 p.m. — Classified Ad Drama.
10:00 p.m. — Dan and Sylvia.
10:10 p.m. — Gruen Time Signal.
10:15 p.m. — O. G. Style Program.
10:30 p.m. — NBC — Amos 'n' Andy.
10:45 p.m. — Daily News Concert Orchestra.
11:00 p.m. — Uptown Village and Vito Lago Orchestras (3 hours).
870 Kc. — WENR — 344.5 M.

6:00 p.m. — Tip Top Ensemble.
6:15 p.m. — Irma Glen Organ Cont.

BANKINĖ BIZNĖ

ATLIKITE SAVO APIELINKĖS BANKOJ, KURIOJ TUKSTANČIAI LIETUVIŲ DABAR ATLIEKA

BRIGHTON PARK STATE BANK

ARCHER AND KEDZIE AVENUES
"STIPRUS VALSTIJINIS BANKAS"

Jūs Dar Turite Progos Laimėti Prizą

Žuvavimo kontestas mūsų banko kordioruje tęsis iki pabaigos liepos mėnesio. Atleikite. Atidarykite sąskaitą. Ir ne tik laimėkite brangų prizą, bet gausite progos laimėti Grand Prizus, siekiančius šimtų dolerių vertės.

CENTRAL Manufacturing Bank
A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank •••• A Clearing House Bank

CLASSIFIED ADS.

Business Service

Biznio Patarnavimas

10% PIGIAU UŽ VISĄ DARBA
CONSUMERS Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitliavimas. Mes atliekame geriausi darba miesta. Kedzie 8468.

Personal

Asmenų Ieško

YRA pajieškoma po tėvais Magde Lipnickiūtė, po vyru Dagilienė, Gyvena ant farmos, rodos, Connecticut ar Massachusetts valstijose. Pajieško brolis Julius Lipnickas, širdingai prašo atsilepti ja pačia ar kas žino apie ją, tai prašom pranešti sekančiu antradienį: J. Markus, 911 N. Sacramento Blvd., Chicago, Ill.

Partners Wanted

Pusininku Reikia

REIKALINGAS žmogus į pelningą biznį. Reikia nemažiau \$5,000. Geras pelnas yra užtikrintas. Kreipkitės laišku. Knygynas Lietuva, 3210 South Halsted St., Box 80.

Financial

Finansai-Paskolos

SKOLINAM PINIGUS
nuo \$50 iki \$30,000

Neimam komisio iki \$300.00
J. NAMON & CO.

Po valstijos priežiūra
6755 So. Western Ave.
Tel. Grovehill 1038

PINIGAI

Mes skoliam nuo \$50 iki \$300
Neimam komisio

Nuosimtis mokamas ant neismokėtos sumos

Finance Corporation
of Illinois

Po valstijos priežiūra
3804 S. Kedzie Ave.

AUTOMOBILIŲ PASKOLA

Užsimokėkite gavo takus, bilas ar koki konstrukciją tikslą. Refinansavimas. Greitas, Konfidencialus. Žemaisios kainos. Paskolą suteikiame ant bile koki bilino, arba didesnio namo. Namas randasi 32nd St. netoli Union Ave. Priims lotus už pirmą įmokėjimą.

MAJESTIC INVESTMENT CORP.
105 W. Monroe St., tel. Randolph 4364
2139 S. Cicero Ave., tel. Rockwell 2000

Skolinam Jums Pinigus
\$100 iki \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinėmis mokėsimis.

Mes taip pat perkame morkėlius ir Real Estate kontraktus.

Petrzilek Bros.
1647 W. 47th St.
Arti Marshall Ave.

Paskolos suteikiama i vieną dieną
2-RI MORGIEIAI

6 Nuosimčiai
Mes perkame real estate kontraktus

INTERNATIONAL
INVESTMENT
CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00
3804 So. Kedzie Ave.
Tel. Lafayette 6738-6716

Furnished Rooms

FURNISIUOTI kambariai su visais patogumais; su valgiu ar be valgiu. Prieinama kaina. 4449 S. Halsted St.

ISSIRENDUOJA kambarys ant antrų lubų. Be valgio virimo tik drabužius išmazgoti \$10.00 i mėn. o jei valgyti gaminti ir apskalbt \$12 i mėn. Bublienė, 2153 West 24th Street.

RENDON apšildytas, šviesus kambarys be valgio merginai arba vaikui. 300 West 40th St. tel. Lafayette 7045.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai

AŠ PARDUOSIU su dideliu sau nuostoliu savo gražius 4 kambarių rakandus ir kaurus, vartotus tik 3 mėnesius. Atsišaukite tuojau.
3040 West 62nd Street.

Miscellaneous for Sale
Įvairūs Parduodami

PIRKITE ANGLIS DABAR—Sutaupinkite. Žemiausios vasaros kainos imant vežimais. Garsus Radium Mine \$6 su pristatymu, švarus rądomis išrinkti Lump \$7.50 su pristatymu. Telefonuokit Govalis, Boulevard 1038

Business Chances
Parduodami Bizniai

PARDUOSIU už teisingą pasiūlymą grosernę ir delicatessen. Esu viena moteris—persunkiu. 3407 So. Wallace Street.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė. Moderniški fixturai, gera vieta, stakos. Bargasas.
2450 West 59th St.

GELIŲ (kvietku) sankrova pasiūdo pignai. Isteigta 7 metai. Tai yra gerai apsimokantis biznis, kuris gali buti dar labiau padidintas lietuviu savininku. Frank Jindrich, 2145 West 22nd St.

Farms For Sale

Ukiai Parduodami

PARDAVIMUI farma, Scottville, Mich., 80 akrų geros žemės. Daržynė, 7 kambarių namas, vištinkas, garažas, grūdų svirnas, padargų parduotė, salio. Triobos visos geros. 2 akrų sodas, 5 akrų miško. Be to ši farma randasi aliejaus distrikte.

Atsišaukite Anna W., 2252 Ainslie St. (4900 North), Chicago, Ill.

EXTRA BARGENAS!!!

80 AKERIŲ farma Michigan valstijoje, 12 akrų miško, 116 mylių nuo Chicagos. O kita visa dirbama ir visos reikalingos mašinos del farmos. 8 kambarių muros namas, gesas, maudynės, vanduo iš pievų rankumai. Naujos barms su beismenu. Viena mylia nuo miesto, public high school. Parduosiu ar mainysiu ant miesto nuosavybės.
5380 Wentworth Avenue.
Anton Skurdelis

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Parduodami

Paul M. Smith & Co.

REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rūšies. Nėra skirtumo apeliunkė ir kur yra ar kas yra. Perkam notas. 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2nd mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

PROGA NUSIMANANCIAM ŽMOGIUI

Aš turiu 2 augštų 6 kambarių mūrinę rezidenciją, reikalinga mažų pataisyimų. Priimsiu jūsų darbą kaip po cash įmokėjimą. Likusius išmokėsite, įskaitant nuosimčius, po 45 i mėnesi. Purnas šildomas, gatvė išlaista, arti krautuvų, gera transportacija. 8810 So. Michigan Ave. arba telefonuokite savininkui Merrimae 4773.

DIDŽIAUSIAS BARGENAS

6 KAMBARIŲ MURINIS NAMAS su visais ištaisymais, 2 karų garažas, kaina \$4,900, įmokėti \$900, kitus kaip rend. Savininkas mainys ant bile koki bilino, arba didesnio namo. Namas randasi 32nd St. netoli Union Ave. Priims lotus už pirmą įmokėjimą.

C. P. SUROMSKI and CO.
3852 South Halsted Street,
Tel. Yards 6751.
Res. Boulevard 0127.

STATYTOJO PAAUKOJIMAS

JO NUOSTOLIUS — JUSU LAIMEJIMAS

St. Francis ir St. Cyril parapijoj 5 kambarių mūrines, oktagono priekias, bungalovs. Dailės stiklai, geležies konstrukcijos, azuoli trimuotos, didelės viškos, pilnai su grindimis, pilnas concrete beismantas, tile maudynės, lietus, karštu vandeniui šildomas. Perdėm moderniškos pilniausia, arti Chicago Ave, Division St., Crawford Ave. ir Cicero Ave. gatvekarių.

Atvykite subatoj ar nedėlioį pamatyti šiuos pirkinus.
832 N. Tripp Ave.

Didelis nuigimimas už cash iki pirmo morkėlius. Priimsime spulpos sąskaita be nuostoliu jums ar pirmo morkėlius popieras kaip pirmą įmokėjimą.

TAI YRA JUSU PROGA
Jeigu jūs negalite atvykti, tai butinai pasirupinkit gauti platesnių žinių telefonuodami Barry & Doyle telefonu State 2905.

DIDELIS BARGENAS 2 fl. po 4 kambarius Marquette Manor, naujas mūrinis namas. Parduosiu \$2,000 pigiau negu nam kaštavo. Savininkas 6822 So. Talman Ave.

PARDAVIMUI 5 kambarių mūrinių ir 4 kambarių medinis namai ant to paties lotu. Arti 26 ir Wallace gatvių. Kad užbaigti tvarkyma palikimo, bus parduota už pusę kainos; įsmokėjimais, \$3,750. Matykite.

HOBBES and GRUBB
446 E. 47th St. Tel. Atlantic 4610.

DIDELIS BARGENAS
2 FLATU mūrinis namas, 5-6 kambarių, furnas šildomas, pusė bloko nuo gatvekarių ir Sherman parko. Kaina \$9,000, arba mainysiu ant pigios cottage.
5314 South May Street

PARDAVIMUI 4x4 kambarių medinis namas. Kampinis lotas tuščias.
Randasi
1444 South 54th Court,
Cicero, Ill.

Atsišaukite: 2348 So. Scovelle Ave., Berwyn, Ill.
Tel. Berwyn 2792.

PARDAVIMUI labai pigiai 2 storai ir 7 kambarių flatas, parduosiu arba mainysiu ant dviejų flatų arba bungalov. 2715 W. 63rd St. tel. Hemlock 7030 arba Grovehill 0034.

PARDAVIMUI PIGIAI mūrinis namas, 2 po 6 kambarius, naujas moderniškas karštu vandeniu apšildomas, 2 boileriai, 2 karų mūrinius garažas.
3133 South Lowe Avenue
Savininkas 3344 S. Emerald Ave.

PARDAVIMUI už paaukojimo kaina, \$15,000 pirkinys už \$11,000. 6 kambarių, 2 karų garažas, taipgi grojklis pianas; extra lotas šale, jei norima. 7048 So. Maplewood Ave.

DIDELĖ PROGA ir bargenas. Pasiūdoa namas su krautuve ir vienas ekstra lotas, gerai vietoj prie dideliu dirbtuvų, kampinis didelis ir geras biznis. 7359 So. Paulina St.